

UHSK

AIRGUIS

DOEMDENKEN

Jaargang 15 | Nummer 1

Editorial

Door Eef Brands

Voor jullie ligt de eerste Argus van dit jaar. De redactie is dit jaar wederom vernieuwd en deze Argus staat dan ook vol met nieuwe ideeën van zowel onze oude rotten als nieuwe schrijftalenten. Deze enthousiaste redactieleden hebben in deze eerste editie direct samen hun creativiteit de vrije loop laten gaan en ernaar gestreefd weer een schitterende Argus voor jullie te creëren.

Allereerst moesten we als redactie een belangrijke beslissing maken, want een nieuwe Argus betekent vanzelfsprekend ook weer een nieuw thema. Na lang beraad kwam er een winnaar uit de bus. De voorkant heeft het waarschijnlijk al verraden, maar het thema dit keer is... doemdenken. Laat je echter niet meteen afschrikken door deze beruchte term! Er valt namelijk veel meer over doemdenken te zeggen dan je in de eerste instantie zou verwachten. Soms kan doemdenken je echter wel een klein beetje paranoia maken. Voor mijzelf geldt dat helaas wel vaker, aangezien ik de neiging heb om nachten wakker te liggen om een fout die ik nog niet eens gemaakt heb of een opmerking die iedereen allang weer is vergeten. Ook de rest van de redactie heeft deze periode haar doemdenkende kant naar boven gehaald, maar ik kan beloven dat je niet depressief zal worden zodra je dit blad hebt uitgelezen.

Doemdenken hoeft namelijk niet eens per se slecht te zijn, zoals onder andere te lezen is in deze editie. Maar natuurlijk heeft doemdenken een duistere kant: de Apocalyps mag niet ontbreken als onderwerp wanneer het over doemdenken gaat en ook wordt het groeiende probleem van depressie onder studenten behandeld. Daarnaast zijn er zowel oude als nieuwe rubrieken te vinden in deze editie. De oude bekenden, zoals onder andere de Historische Rechtbank, Andere Tijden Sport, de Speld, recensies en een interview, zijn wederom terug te vinden. Daarnaast zijn er ook enkele nieuwe rubrieken bedacht en heeft de redactie haar creatieve geest ook zeker ten volle benut in alle andere artikelen.

Ik lichtte hierboven vanzelfsprekend slechts een tipje van de sluier op van wat er allemaal te lezen valt en ik kan jullie alleen maar aanraden om deze hele Argus van begin tot eind te gaan lezen. We hebben namelijk weer een prachtige editie samengesteld met allerlei verschillende artikelen die jullie hopelijk aan het denken (of misschien toch wel doemdenken) zullen zetten.

Redactie

Eindredactie

Eef Brands	Voorzitter
Laure Dijkstra	Secretaris
Daniël van Beek	Penningmeester
Jesse Geurts	Commissaris PR
Maxim Buur	Vormgever

Redactie

Max Yvo van Meer, Jasmin Palamar,
Timo Quint, Matthias Rekers,
David van Thiel,
Robbin Doppenberg, Anna Stibbe,
Emma Rekar, Kasper Veltman,
Magali Reijneveld, Mouad Ahdi

Thema: Doemdenken

3 | Hoe wil jij dat de wereld vergaat?

5 | Niemand zei dat het leuk ging worden

7 | Interview: Arend Jan Boekesteijn

10 | Doemdenkers teleurgesteld na positieve cijfers CBR

11 | Het einde is nabij

13 | Hoe slecht hebben we het eigenlijk?

14 | Zelfbeelden

15 | “Mam, waarom staat er een bunker in de achtertuin?”

16 | Eendracht Maakt Maf (L’union fait la farce)

18 | Rechtszaak fatalisme

20 | El Clásico

22 | De zondvloed van nu

24 | Veldslagverslag: Slag bij Cannae (216 BC)

25 | Doemdenken wordt je niet fataal

27 | Acda en De Munnik: de negatiefste muziek van Nederland

28 | Recensie

29 | De leukste tijd van je leven

30 | Bekende gezichten, onbekende verhalen

31 | Koken uit het kastje

Hoe wil jij dat de wereld vergaat?

Matthias Rekers

Nou, ik vind dat deze vraag wel een beetje te ver gaat.

Kasper Veltman

Tornado's, vulkanen, tsunami's of een gigantische meteoriet! Kan mij het schelen, als het maar snel voorbij is!

Emma Rekar

Hoe heb ik het liefst dat de wereld vergaat? Stel de dag breekt echt ooit aan, dan hoop ik dat het een mooi spektakel wordt. Geen angstgevoelens of pijn, maar gewoon een soort vuurwerkshow die eindigt met één harde knal.

Magali Reijneveld

Lekker saai, in een anticlimax. Er zijn nu toch al duizenden boeken en films over zombies, aliens of Maya voorspellingen: een minder spannend einde zou dan wel mooi zijn. Waarschijnlijk wordt 'het einde' uiteindelijk gewoon onze eigen schuld. Kunnen we tenminste wel leuk zeggen dat het eraan zat te komen.

Maxim Buur

Ik hoop dat het de wereld goed vergaat als hij ooit vergaat.

Max Yvo van Meer

Ik hoop eigenlijk dat als het fout gaat, het dan een beetje rap gaat. Ik heb geen zin om vier jaar weg te rennen van zombies om vervolgens aan een infectie dood te gaan die ik vast oploop door mijn teen te stoten. Doe mij maar een nucleaire inferno.

Robbin Doppenberg

Liever niet.... als het even kan. Als we de wetenschappers van Oxford mogen geloven dan zijn de grootste gevaren op het gebied van de Apocalyps: een pandemie, een supervulkaanuitbarsting, artificiële intelligentie, klimaatveranderingen, een asteroïde, ecologische ineenstorting, nanotechnologie, een nucleaire oorlog etc. Allemaal niet heel spannend, hoewel: Supervulkaanuitbarsting.... Als je dat woord lang genoeg op je tong proeft, dan smaakt dat naar meer. Doe mij maar zo'n vulkaanuitbarsting. Lijkt me super!

Laure Dijkstra

Grootser dan de meest decadente partyplanner kan bedenken. Er vallen glitters uit de lucht en de hemel verandert van kleur. Iedereen drinkt veel te dure champagne. ABBA treedt op en precies als iedereen danst op Dancing Queen is poef alles verdwenen en alles afgelopen.

David van Thiel

Wanneer ik alles in mijn leven dat ik wil bereiken al bereikt heb. Dan maakt het me totaal niet uit wat er met de wereld verder gebeurt.

Timo Quint

Een alien-invasie lijkt mij het aller tofste einde van de wereld. En dan zonder Tom Cruise om ons te redden. We worden gewoon allemaal kapot maakt. Inclusief de gehele aardbol.

Eef Brands

Ik hoop dat we in één keer ontploffen door de ultieme atoombom, want het huisdier worden van een of andere alien, geplet worden door een meteoriet of naar de hel gegooit worden door de antichrist lijkt me allemaal maar niks.

Jasmin Palamar

Dit is alsof je me vraagt: 'Hoe heb je het liefst dat je ouders overlijden?'. Dat heb ik liever niet, zeg maar. Maar goed, als het toch moet, dan eerst mijn vader, die was altijd zo streng.

Jesse Geurts

Ik heb zo'n vermoeden dat de houdbaarheidsdatum van de aarde langer strekt dan die van de mensheid, dus hoe de aarde dan uiteindelijk vergaat doet er eigenlijk niet toe.

Mouad Ahdi

Het liefst zie ik een buitenaards superleger aan de horizon verschijnen dat in korte tijd de gehele aardbol bezet. In een jaar tijd vernietigen ze het menselijke ras. Na twee jaar zijn alle plant- en diersoorten uitgestorven en zijn alle grondstoffen afgetapt. Vervolgens wordt de aardbol vanuit de ruimte gebombardeerd tot er niets meer van overblijft.

Anna Stibbe

Hopelijk zitten we tegen die tijd allang op een andere planeet en kunnen we feestelijk met Oud en Nieuw naast het vuurwerk ook de aarde zien knallen.

Niemand zei dat het leuk ging worden

Door Castor van Dillen

Bij het moment van publicatie zijn wij als 91ste bestuur des UHSK alweer twee maanden onze tijd aan het verdoen. Twee maanden vol stress, gezever, te weinig gratis bier en allerlei andere minder leuke dingen. Voordat we begonnen aan dit jaar waren we er al voor gewaarschuwd dat het niet leuk zou worden. Ik wil daarom de lezer erop wijzen dat de onderstaande beschrijving geen interessant of boeiend verhaal is, maar slechts een kleine duizend woorden onzin gedrukt op gebleekt, milieutechnisch onverantwoord, papier.

Het welbekende avontuur der besturen begon op 14 september jl. in een kitscherig zaaltje ergens weggestopt in de sauna die Drift 21 wordt genoemd. Rond tien over half tien in de avond trokken donkere wolken zich samen boven 'ons prachtige stadsie.' Van angst verstijfd klaptten de leden hun handen stuk na de eerste hamerslag van de nieuwe voorzitter. Wat volgde waren een avond én een dag die

onvergetelijk moesten worden voor het nieuw ingestemde bestuur. Moe en klaar met de mensen die zich lid noemen van de UHSK in hun nabije omgeving, trokken Gerben Ricky 'ik ben gewoon Zlatan' Hospers en Castor 'Nee, ik doe helemaal niks' van Dillen op de bewuste avond naar een snackbar om wat frustratie weg te eten middels een te vet frietje. Ondertussen werden zij verwacht in de welbekende stamkroeg, maar om direct te laten zien wie de touwtjes in handen had, bleven ze nog even naar de korrelige tv kijken waar een matig MTV-programma op werd uitgezonden. Voltallig aangekomen in De Vingerhoed nuttigden de zes kersverse, inmiddels licht gehate, bestuursleden hun verplichte smerige shotjes. De avond was nog jong, waardoor er nog genoeg verpest kon worden. Niet dat dit de doelstelling was van mijn medebestuursleden, maar het speelde zeker mee.

In Café de Vingerhoed werden ondertussen de laatste felicitaties van de enthousiaste leden in ontvangst genomen. Na de Algemene

Ledenvergadering had een groot deel zijn felicitaties overgebracht, onwetend over wat hen te wachten zou staan in het komende jaar. Weinigen onder hen hadden bijvoorbeeld begrepen dat het nieuw gefabriceerde promotieplan weinig anders was dan een ware poging de UHSK te indoctrineren met een zuiverste vorm van propaganda onder leiding van Emma 'De Ruïne' Broekman. Tevens zijn de vooraf zo aangestipte evaluatiemomenten slechts een dekmantel voor Lars 'ik haat mensen' op de Laak om de rekening van de UHSK te plunderen en het geld door te sluizen naar de nieuw geïntroduceerde spaarrekening op de Kaaimaneilanden.

Goed, met onze standpunten, visies en het beleidsplan zijn jullie inmiddels genoeg (hopelijk ook letterlijk) doodgegooid. Wat mij nog rest is een kleine beschrijving te geven van datgene wat zich afspeelde op 15 september. Met slechts anderhalf uur slaap als intermezzo in onze persoon-

lijke kruistocht om de gehate vereniging te ontdoen van al die vervelende leden, stonden wij om vijf uur in de ochtend klaar om ketters en heksen te terroriseren. Onder leiding van Bram 'ik heb hier echt geen zin' Benthem en Engelina 'smoel aftrekken feutje' Kuiken werd in de loop van de dag menig bevriende studievereniging de grond ingeboord. Wat bovendien aangegeven werd bij elk bezoek was dat met de aanstelling van het 91ste bestuur het establishment van de Universiteit Utrecht flink op de schop zou gaan. HSVL, uit dat quasi-prominente stadje Leiden, werd terloops vriendelijk bedankt voor goede samenwerkingen in het verleden.

Ondertussen werden wij ontvangen door het meest geheimzinnige genootschap van de UHSK, de Senaat. Niemand van ons kon het nut en de lol van deze ontmoeting inzien. We wilden gauw door om nuttigere dingen te doen met ons leven. Eerder op de dag werd het voormalige bestuur niet gerespecteerd en dat lieten we merken door onze magen eens goed te legen in hun nabijheid. De schoonmaakkosten werden achteraf uiteraard verhaald op het aftredende bestuur. De dag was inmiddels een flink stuk onderweg, waardoor de potentiële Apocalyps steeds dichterbij kwam voor de door velen geliefde studievereniging.

Dit prachtige stuk lezend vraagt u zich natuurlijk af wat het doel van deze groep bestuurders is voor het komende jaar. Al de bovenstaande zaken dragen bij

aan het einddoel, namelijk het opdoeken van de studievereniging van Geschiedenis aan de Universiteit Utrecht. Door de recente onderwijshervormingen hebben hogere machten, ja er zijn hogere machten dan het bestuur van de UHSK, ervoor gezorgd dat de nieuwe studenten zo snel mogelijk af willen en dienen te studeren. Een gezellige studievereniging kan deze serieuze student niet gebruiken. Een kanttekening daarbij is dat wij eigenlijk niet verantwoordelijk zijn voor het bovenstaande beleid. De prachtige coalitie die nog een enkele maanden de regering van Nederland vormt, heeft ervoor gezorgd dat wij deze drastische maatregelen hebben moeten nemen.

Ondanks het feit dat wij als bestuur zijnde de UHSK de verdoemenis in willen helpen is er het komende jaar nog genoeg te beleven. Al zal de afkalving aan activiteiten in de loop van het jaar wel groter worden. De kamer gaat langzamerhand aftakelen en de prijs van het bier op de borrels wordt steeds verder omhoog gedreven. Ook zullen jullie ons steeds minder in het openbaar zien verschijnen, omdat we onder leiding van Engelina aan onze carrière gaan werken. Ik hoop dat jullie ons dat vergeven. Wij hebben toch tegen onze zin in een half studiejaar opgegeven voor het faillissement en de opdoeking van de vereniging. Bovendien willen we goed geprepareerd zijn voor het collegejaar 2017-2018, zodat we een kleine voorsprong hebben op de brede historische arbeidsmarkt.

Al met al hoop ik toch dat ik jullie niet teveel heb afgeschrikt met dit ietwat pessimistische verhaal. Als aankomend historicus leer je dat het goed is om realistisch te zijn en wat

ik in de bovenstaande zinnen opgeschreven heb is nu eenmaal wat de situatie is. Uiteraard zijn alle leden welkom op de activiteiten, kamerdagen, borrels, reisjes en openbare vergaderingen, maar er moet niet vergeten worden dat in de achterkamers het nodige speelt. Had ik al gezegd dat niemand zei dat het leuk ging worden?

Interview: Arend Jan Boekestijn

Door Eef Brands

Arend Jan Boekestijn is momenteel werkzaam bij de Universiteit Utrecht, is buitenlandcolumnist bij de Elsevier en is wekelijks de horen bij 'Dit is de Dag' op Radio 1. Hij heeft geschiedenis en politieke wetenschappen gestudeerd aan de Vrije Universiteit, is werkzaam geweest bij het European University Institute in Florence, heeft voor de VVD in de Tweede Kamer gezeten en heeft in die tijd ook nog een boek geschreven. Namens de Argus heb ik hem geïnterviewd over zijn veelbewogen carrière.

Na uw studie bent u een tijdje werkzaam geweest bij het European University Institute in Florence. Hoe kwam u daar terecht?

Er waren ongeveer twaalf beurzen beschikbaar voor Nederlandse studenten. Als je door de Nederlandse selectie heen was, moest je ook nog door de Europese selectie. Ik was eigenlijk lid van de verloren generatie:

er was bijna geen werk te vinden in die tijd. Ik was dus erg blij dat ik de beurs kreeg.

Werken in Florence was echt een eyeopener. De professoren daar waren erg anders dan in Nederland. Er waren veel Britse en Amerikaanse professoren; die waren erg helder en geestig. Het was een hele andere wereld en ik vond het geweldig. Het was heel leuk dat er mensen waren uit alle EU-lidstaten. Ik ontdekte toen hoe verscheiden Europa eigenlijk is. Ik deelde bijvoorbeeld een flat met een Duitse jongen. Als Duitser had hij natuurlijk een mooie auto, maar het verkeer in Florence is levensgevaarlijk. De jongen wilde zich daar op de Duitse manier aan de verkeersregels houden, maar dat bleek een grote vergissing. Zijn auto heeft het dan ook niet overleefd.

U bent na een paar jaar vertrokken uit Florence en bij de Universiteit Utrecht gaan werken bij de afdeling Geschiedenis en Internationale Betrekkingen. Waarom bent u weggegaan?

Er waren in die tijd absoluut geen banen te vinden. In de NRC stond

een vacature in Utrecht. Dit was de enige vacature op mijn vakgebied in de afgelopen vijf jaar. Er kwamen honderden sollicitaties binnen, ook van mensen zoals Wielenga en Harryvan. Ik maakte mezelf geen illusies, maar probeerde toch te solliciteren. Tot mijn grote verbazing kreeg ik de baan.

Het was een chaotische periode. Er waren veel te weinig docenten en de organisatie was slecht. Er werd geen rekening gehouden met de studentenaantallen. Hier gaan werken was een enorme sprong in het diepe, maar ik was erg dankbaar voor de baan en ging mijn best doen. Ik moest wel twintig scripties per jaar begeleiden en veel college geven; het was een wilde tijd. Tegenwoordig zijn er meer contacturen en betaalt iedereen veel collegegeld. De prikkels om hard te werken zijn er nu meer. Het maakt college geven wel veel leuker: het niveau stijgt als iedereen de stof heeft gelezen en leuke groepen maken college

geven veel interessanter. Ik vind het prachtig om talenten te zien opbloeien en je moet als docent dan ook zeker proberen om het beste uit je studenten te halen; niet via arrogantie of strengheid maar met passie, interesse en helderheid.

U bent lid geweest van de Tweede Kamer voor de VVD. Dit is misschien ook wel een droom van veel geschiedenisstudenten. Hoe bent u daar precies terechtgekomen en hoe beviel dit?

Dat is een heel bijzonder verhaal. Ik was aan het werk in Utrecht en werd gebeld met de vraag of ik lid wilde worden van de klankbordgroep. Blijkbaar hadden ze me op tv gezien. Ik wist niet wat me overkwam. Ik kwam als jong universitair docentje terecht tussen topambtenaren, oud-generaals en ambassadeurs. Het was een indrukwekkende periode. Ik heb in die tijd veel reizen gemaakt, zoals naar Afghanistan en Irak.

Minister Kamp vroeg me uiteindelijk of ik kamerlid wilde worden, maar ik heb toen nee gezegd. Ik had een leuke baan in Utrecht en was ervan overtuigd dat de politiek iedereen kapot maakt. Uiteindelijk heb ik me bedacht door iets wat een half jaar later gebeurde. Ik was aanwezig op een bijeenkomst op de Amerikaanse Ambassade. Het ging erover of Nederland een bijdrage moest doen aan de situatie in Afghanistan. Ik raakte in gesprek met Farah Karimi van GroenLinks. Farah vond dat we de Afghaanse vrouwen niet in de steek konden laten, maar ze kon

dit niet zeggen. Ze zei dat haar partij het nooit zou accepteren als ze dit zou zeggen. Ik vond dit heel erg en heb die avond besloten de politiek in te gaan. Je moet kunnen zeggen waar je voor staat. Ik kreeg daarna een hoge positie op de lijst van de VVD en mocht de Tweede Kamer in. Hiermee gaf ik mijn hele leven in Utrecht op zonder terugkeergarantie.

Wat vond u het meest interessant aan werken in de politiek?

Ik ben altijd historicus en politicoloog gebleven. De participerende observatie die ik had in de politiek was erg leerzaam. Ik kan nu waarschijnlijk ook beter college geven. Ik wist bijvoorbeeld niets af van het Midden-Oosten en Afrika en door de politiek heb ik dat geleerd. Ik ben een echte generalist geworden en heb geleerd de wereld door verschillende brillen te zien in plaats van alleen een eurocentrische. Het is jammer dat het in Nederland vaak niet gebeurt dat mensen tussen werkgebieden wisselen. Er is weinig migratie tussen overheid, wetenschap, politiek en het bedrijfsleven. Dat vind ik jammer. Als je van meerdere markten thuis bent heb je een veel beter inzicht. Soms studeren mensen in Utrecht, krijgen ze daar een baan en gaan ze met pensioen. Dat vind ik beperkt. Ik ben erg dankbaar dat ik zoveel verschillende dingen heb mogen doen: politiek actief zijn, wetenschap bedrijven, lezingen geven, journalist en commentator zijn. Ik voel me een rijk gezegend mens dat ik dat heb mogen meemaken.

Waren er ook dingen die u lastig of minder leuk vond aan werken in de politiek?
Politiek is altijd tijdelijk. Zoals Lub-

bers ook zei: "alle politieke carrières eindigen in tranen." Meestal is dat ook zo, want je hebt niet echt vrienden in de politiek. Je moet altijd samenwerken, maar er zijn altijd zowel binnen als buiten de partij vijanden te vinden. Het is een agressieve omgeving en je moet er heel handig in schaken en onvoorstelbaar hard werken.

Heeft u tips voor studenten die de politiek in zouden willen?

Het is heel moeilijk om kamerlid te worden. Je moet jaren voorwerk doen bij een partij en dan moet je ook nog zorgen dat je opvalt. Ik had het geluk dat ik opviel omdat ik geregeld op de radio en tv kwam. Normaal gaat dat niet zo. Iemand als Balkenende is jarenlang gemeenteraadslid geweest in Amstelveen, heeft voor het CDA gewerkt en is pas op ongeveer zijn vijfenveertigste kamerlid geworden. Bij mij was het een samenloop van omstandigheden en heb ik gewoon veel geluk gehad.

U heeft een boek geschreven, 'De prijs van een slecht geweten,' waarin u niet positief spreekt over de huidige vorm van ontwikkelingshulp. Kunt u kort uiteenzetten wat u er toe dreef om dit boek te schrijven?

Ik heb dat boek eigenlijk 's nachts geschreven. Van negen tot elf werkte ik vaak en daarna schreef ik van elf tot twee. De nachtporiers kwamen vaak langs en ik dronk wel eens koffie met ze. Ik vond dat de wereld van ontwikkelingssamenleving vast zat in het eigen gelijk. Ngo's

zaten in de zaal en stuurden moties en amendementen op: ze beheersten de hele politiek. Het geld kon beter besteed worden als we zouden kijken hoe we bijvoorbeeld Afrika echt konden helpen. Als je helpt moet je proberen om het geld bij burgers te krijgen in plaats van bij slechte regimes.

Het was een totaal taboe in die tijd om kritiek te hebben op ontwikkelingshulp. Ik wilde dan ook een echt goed boek schrijven om druk uit te oefenen op de politiek. In 2009, toen ik de politiek verliet, kwam het boek uit. Later kwam er een rapport uit in dezelfde stijl als mijn boek. Ik had veel geluk met de timing van mijn boek, aangezien er een nieuw kabinet moest komen dat moest gaan bezuinigen. Ik heb toen erg met de PVDA gestreden hierom en nu wordt het beleid zelfs door hen uitvoe-

erd. Best ongeloofelijk eigenlijk. Met Rutte I is het beleid op het gebied van ontwikkelingshulp veranderd. Ik geloof wel dat ik daar een steentje aan heb bijgedragen. Het heeft me doen nadenken hoe veranderingsprocessen plaatsvinden en hoeveel moed daarvoor nodig is. De tegenpartij zal je altijd een slecht mens noemen. Ik heb bewondering voor mensen die kritisch durven zijn, ondanks de zwartmaking die ze te verduren krijgen.

U bent nu niet alleen docent aan de UU, maar ook columnist bij de Elsevier en u werkt bij de radio. Heeft u nog andere plannen voor de toekomst?

Ik wil nog wel graag ooit een boek schrijven en ik wil zeker doorgaan bij de radio. Ook ga ik met Rob de Wijk bij BNR weer een programma doen. Maar eigenlijk vind ik college geven het leukste dat er is. Je leert er zelf ook veel van omdat je de stof goed moet beheersen. Je wordt er zelf

slimmer van en voelt je bijna een student. Ik vind het ook goed als studenten mij corrigeren: dat is de kern van de universiteit. Kennisdemocratie en interpretatie maken het interessant. Niemand heeft bij voorbaat gelijk.

Heeft u nog advies voor geschiedenisstudenten?

Doe zoveel mogelijk bijvaken. Het is ook helemaal niet verkeerd om lid te worden van dingen als een debatclub. Zeer weinigen van jullie zullen wetenschapper worden. Het is goed om je tijdens je studie te verdiepen in meerdere dingen. Maar een wetenschappelijke achtergrond is ook heel goed voor andere banen. Leer spreken en schrijven, oftewel leer een punt maken. Daar kun je ver mee komen.

Cartoon

Door Jasmin Palamar

Doemdenkers teleurgesteld na positieve cijfers CBR

Door Daniël van Beek

Honderden doemdenkers hebben hun frustraties uitgesproken over de positieve cijfers die het CBR gisteren naar buiten heeft gebracht. Volgens de cijfers gaat het goed met Nederland en zet het ingezette herstel door. Volgens de fatalisten wordt hierbij voorbijgegaan aan het eigen lijden.

Doemdenkers konden de laatste jaren hun geluk niet op; de diepe recessie veroorzaakt door de economische crisis, gekoppeld aan de verscheidende conflicten in de wereld, zorgde ervoor dat velen het einde al aan zagen komen. De apocalyptische droom viel echter in duigen nadat het ingezette regeringsbeleid erin slaagde om de economie uit het slop te trekken. Daarnaast viel het grote gebiedsverlies van ISIS het afgelopen jaar in slechte aarde bij de fatalisten onder ons. Verscheidende doemdenkers moeten voorlopig een bijzonder gruwelijk einde uit hun hoofd zetten. Dat dit niet zomaar gaat blijkt uit de woorden van doemdenker F. Philips: 'Nadat ik mijn baan was verloren voelde ik mij in m'n nopjes; ik zou mijn huis kwijtraken en daarna in de winter op straat doodvriezen. Door het economische herstel kan ik die droom nu niet verwezenlijken. Ik had mijn hoop daarna ingezet op de verspreiding van het kalifaat, maar helaas lijkt het daar nu ook al niet van te komen.'

De Nederlandse overheid heeft te kennen gegeven zeer verheugd te zijn met de cijfers van het CBR en dat de toekomst van ons land er goed uit ziet. Volgens het kabinet-Rutte is het jammer dat er mensen lijden onder de vooruitgang, maar ligt de verantwoordelijkheid voor de opvang van de op drift geslagen doemdenkers bij de gemeentes: 'dit is niet iets wat wij vanuit Den Haag kunnen of moeten aansturen. Gemeentes kunnen het best inschatten waar ze het beste hun middelen kunnen inzetten. De verantwoordelijkheid voor Bed, Bad en Brood voor de doemdenkers ligt dus bij de lokale autoriteiten.'

De gemeenten zijn echter niet van plan om aan de wens van de regering te voldoen. Zo werd in Domburg een door de fatalisten voorgestelde naamswijziging naar Doemburg afgewezen. Alleen de gemeente Utrecht lijkt de doemdenkers tegemoet te komen. Zo is vanuit de gemeente een project opgezet waarbij fatalisten gratis wed-

strijden van F.C. Utrecht kunnen bezoeken. Bij de gemeente zijn de verwachtingen hoog: 'F.C. Utrecht speelt al jaren nergens voor en mag blij zijn als het niet degradeert dit seizoen, daarnaast heb ik nog nergens anders zo'n negatief publiek gezien als bij F.C. Utrecht. Wij verwachten daarom ook veel van dit project.' Ook het Nederlands Elftal heeft interesse getoond om de doemdenkers op te vangen; zo gaan de spelers samen met de negatievelingen het WK vanaf de bank bekijken.

Binnen de Universiteit Utrecht zijn er ondertussen vele studenten die zich zorgen maken over de ontwikkelingen, verscheidende studenten hebben de angst uitgesproken dat de banenkans toeneemt waardoor er gewerkt moet worden later. Volgens één student is de angst hiervoor groot: 'ik wil gewoon lekker mijn uitkering kunnen vangen na de studie en op internet ongenueanceerde reacties plaatsen onder nieuwsberichten. Nu wil de overheid mijn droom afpakken, dat kan echt niet!' De U-Raad sprak bij monde van Richard Kempen het begrip voor de zorgen van de studenten uit, maar liet ook weten, in de woorden van Kempen, 'veel opportunity te zien in de community'.

Het einde is nabij

Door Timo Quint

Op 21 december 2012 was het zover. De wereld zou vergaan. Maar ook op 21 december bleef een catastrofe van wereldformat uit, mensen gingen gewoon naar hun werk en de vogels floten hun lied. Sommige New Age-bewegingen hadden echter aan de hand van de Maya-kalender voorspeld dat het einde der tijden op deze dag zou plaatsvinden. Hadden de Maya's het dan toch mis? Nee, bleek uit onderzoek van Maya-experts, want mensen hadden de Maya kalender helemaal verkeerd geïnterpreteerd. Zelfs NASA-experts doken in de materie, maar konden geen bewijs vinden dat er op de desbetreffende datum kosmologische verschijnselen met apocalyptische bijwerkingen zouden plaatsvinden. Toch had de hysterie de wereld goed te pakken. Zo leidde het in Amerika tot een flinke toename in het aantal ondergrondse schuilkelders dat werd aangelegd. Het bedrijf dat een groot aandeel hierin had, Vivos, had zelfs een countdown op hun website geplaatst tot de

apocalyptische datum 21 december 2012.

Van alle tijden

Dit soort apocalyptisch denken is niet beperkt tot een paar enge sektes of halve garen in de Verenigde Staten. Het is van alle tijden. Alle grote religies hebben zo hun ideeën over het einde van de wereld, want als de wereld ergens in het begin der tijden werd gecreëerd, dan moet het zeker toch ook een keer eindigen?

In de Bijbel komt het bekendste verhaal omtrent de eindtijd uit het Boek van de Openbaringen. Dit laatste boek van het Nieuwe Testament beschrijft de komst van de vier ruiters van de Apocalyps: honger, dood, ziekte en oorlog. Zij zaaien dood en verderf over de wereld en kondigen het einde der tijden aan waarin het Laatste Oordeel over de mensen wordt gevelde. De christelijke leer over het einde der tijden kwam niet uit de lucht vallen. Het is hoogstwaarschijnlijk geïnspireerd door het Zoroastrisme, een religie die afkomstig is uit Perzië en tot de opkomst van de Islam de meest ge-

praktiseerde religie van die regio. Het Zoroastrisme kenmerkt zich door een sterk dualisme tussen goed en kwaad. In het einde der tijden zal het goede het kwaad overwinnen. In deze periode zullen alle overleden mensen herrijzen in het lichaam dat ze hadden toen ze stierven. Daarna zal een enorme gesmolten metaalstroom zich als een zee verspreiden over de wereld. Voor alle rechtsgeschapen mensen zal dit aanvoelen als een warm bad, maar alle slechte mensen zullen erin branden. Daarna zal deze kolkende metalen zee zich in de hel storten en al het kwaad vernietigen. De overgebleven mensen zullen leven in vreugde met God.

Abrahamitische religies

Dit verhaal heeft gediend als basis voor de eschatologie – de leer van het einde der tijden – van het Jodisme, het Christendom en de Islam. Elk van deze religies heeft in basis dezelfde ideeën over het einde van de wereld, hoewel er vele variaties bestaan

in elke geloofsleer. Deze religies leggen de nadruk op de komst van de Messias, de verlosser. Bij het Judaïsme zitten ze nog steeds te wachten op deze kerel, bij het Christendom is dit al gebeurd in de vorm van Jezus en bij de Islam bestaan hier verschillende interpretaties over. Zo zou het kunnen gaan om Jezus, maar binnen het sjiïsme wordt de verlosser met de term Mahdi omschreven. In ieder geval zal deze Messias naar de aarde komen om de anti-Messias te bestrijden als deze over de aarde rondloopt. Deze anti-Messias heet Armilus in het Judaïsme, Antichrist in het Christendom en Al-Masih ad-Dajjal in de Islam.

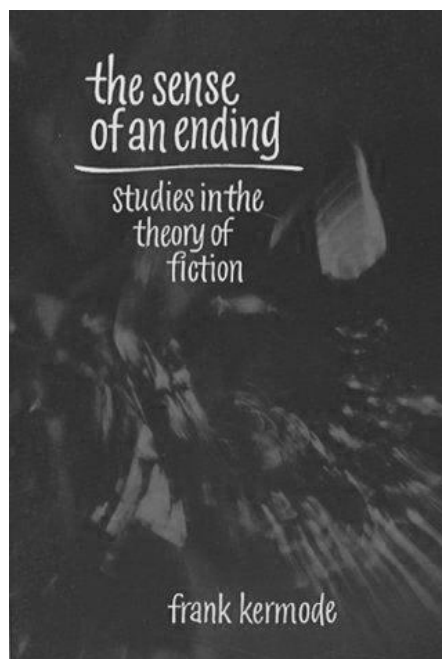
Deze anti-Messias zal leugens verspreiden over de wereld. Valsheid, oneerlijkheid, hongersnood en nog meer ellende zullen de mensen teisteren. Gelukkig zal de Messias redding brengen en de mensen verlossen. In het zogenaamde Laatste Oordeel zullen alle levende en overleden mensen worden gewogen op hun puurheid en vroomheid. De ellendelingen zullen samen met de duivel en zijn gevallen engelen worden verbannen naar de hel. Hierna zal de Messiaanse periode aanbreken van universele broederlijkheid en liefde, zonder oorlog, misdaad en hongersnood.

Andere eindes

In het Hindoeïsme is het begin en het einde van het universum meer cyclisch van aard, waarin ontstaan en ondergang in elkaar overgaan. Er bestaan verschillende tijdsperiodes en momenteel bevindt de mens zich in het epoche van Kali Yuga. Hierin

zijn ongeloof, geweld en verval aan de orde van de dag. Gelukkig zal Kalki, een incarnatie van de god Vishnu, verschijnen op zijn witte paard om samen met de laatste eerlijke mensen tegen het kwaad te strijden. Hierna zal weer een nieuwe cyclus beginnen waarin de mensen volkomen puur zijn.

Er zijn nog meer voorbeelden van apocalyptisch denken in verschillende culturen, van de Noorse mythologieën tot het Boeddhisme en profetieën van de Hopi-indianen in Noord-Amerika. Hoewel ze op verschillende plekken in de wereld ontstaan zijn, hebben ze veel overeenkomende kenmerken. Centraal in het gedachtegoed staat het dualisme tussen goed/kwaad en geboorte/dood. Zo biedt het apocalyptisch gedachtegoed ruimte om over de grote vragen van het leven na te denken.

A Sense of an Ending

In zijn boek *The Sense of an Ending* onderzoekt Frank Kermode het fenomeen van het einde der tijden

nader. Volgens Kermode is het poneren van een einde der tijden een noodzakelijk gegeven om iets te snappen van ons eigen leven en de periode waarin we leven. In zijn boek analyseert hij de verhaalstructuren van veel bekende literaire werken. Wat menselijke verhalen en begripsstructuren kenmerkt, is het gegeven van een begin, tussenstuk en einde. Elk verhaal wordt op zo'n manier geformuleerd. Zo ook elk verhaal van een mythologie, volksvertelling of religie. Het is onze manier om met het onbegrijpelijke concept van eeuwigheid om te gaan. Daarnaast plaatst het ons in een middenstuk van een verhaalstructuur, waar het einde der tijden altijd relatief nabij is. Het beginpunt is altijd een soort gouden eeuw waar alles goed was, het middenstuk kenmerkt zich door decadentie en op het einde vindt er een pijnlijke reiniging plaats die een nieuwe tijd inluidt. Deze reinigingsperiode van terreur verklaart de chaos en crisis die de mensen op dat moment doormaken.

Volgens Kermode is het theoretiseren over het einde der tijden geen gevaarlijk gegeven. We moeten deze mythen alleen niet teveel waarde toekennen. Deze verhaalstructuren zorgen ervoor dat individuen kunnen reflecteren op hun eigen dood, en dat ze hun eigen leven, plaats in de tijd en relatie tot het begin en einde beter kunnen bevatten. Al met al is de gedachte van het einde der tijden zo'n slechte zaak nog niet.

Hoe slecht hebben we het eigenlijk?

Door Kasper Veltman

“Heb jij het al gehoord? Het gaat slecht met de Nederlandse economie en er moet nu actie ondernomen worden!” De caissière van de Jumbo kijkt een beetje verwilderd en ongemakkelijk op terwijl ze doorgaat met het scannen van je biologische zalm, pak amandelmelk en eetrijpe Braziliaanse avocado's. Je loopt naar buiten en er wordt aan je gevraagd of je misschien een muntje kan missen voor een goed doel. “Nee, sorry, ook ik moet helaas een beetje op de centjes letten.” Je kan er maar niet over uit hoe die vrouw het gore lef heeft je dat te vragen terwijl de duisternis van de economische malaise het land in zijn greep heeft. Bij thuiskomst besluit je maar een kopje Ghanese koffie te drinken, op de Venezolaanse was je even uitgekeken. Nadat je gekalmeerd bent en enkele minuten uit het raam hebt staan kijken met de droevigste tearjerkers van John Legend op de achtergrond, kom je tot bezinning. “Misschien heb ik het zo slecht nog niet.”

De media stonden het afgelopen jaar vol met berichten over hoe slecht het gesteld was met de Nederlandse economie; positieve berichten werden zelden vermeld of moesten het stellen met onmiddellijke tegenspraak. Het ene moment kopten alle kranten nog “CPB heeft hoge verwachtingen Nederlandse economie komend jaar” waarna dit eigenlijk altijd werd gevolgd

door “ECB en IMF schatten groeikansen eigenlijk niet zo hoog in”, de afkortingen konden het er maar niet over eens worden. Toch ligt de levensstandaard in Nederland nog zo belachelijk hoog, dat Nederland regelmatig in de top 10 staat van landen om te wonen. Misschien is het inderdaad wel een kaartenhuis waar we in leven dat op elk moment door de genadeloze wind van economische verandering omvergeblazen kan worden, maar laten we niet uit het oog verliezen dat het een gigantisch, luxueus kaartenhuis is. Waarschijnlijk zal dit bestaan inderdaad ooit uit elkaar geblazen worden, maar waarom zou je daar nu wakker van liggen? Ten slotte hebben we op dit moment een premier wiens wens het is om iedereen zich zo comfortabel mogelijk met de economie te laten voelen. Dus waarom zou je nu niet die auto kopen om de economie aan te slingeren? Laat het vooral even lekker hangen en laat het donkere, stormachtige toekomstbeeld van een derderangs Nederland je niet verder in mineur brengen.

Misschien is dat ook wel een van de problemen van het huidige politieke klimaat in Nederland. Er is geen catch all oplossing om de motor van de economie weer aan te zwengelen, maar is het wel nodig om deze nog meer aan te zwengelen? De Nederlander heeft het anno 2016 zo slecht nog niet, maar lijkt zelf zijn eigen humeur dagelijks zelf door de negatieve berichtgeving te laten verpesten. Dus als je de volgende keer lekker je biologische kwarkje zit weg te lepelen met een lekker glaasje vers geperst sinaasappelsap erbij, sta dan even stil en bedenk jezelf dan even dat je het zo slecht nog niet hebt.

Zelfbeelden

Door Laure Dijkstra

Bij fatalisme in de modewereld kan ik alleen denken aan het fatalisme dat door de modewereld gecreëerd wordt: het idee dat veel meisjes (en jongens) hebben dat hun uiterlijk niet goed genoeg is. In eerste instantie worden heel dunne modellen als hoofdoorzaak hiervan gezien en worden plus-size modellen geprezen omdat ze het figuur van veel meer meisjes en vrouwen representeren. Al is plus-size best een nare term voor de maat van de gemiddelde vrouw. Daarbij zijn opvallend genoeg ook plus-size modellen onderdeel van het probleem – juist zij die roepen body positive te zijn.

Schoonheidsbeelden veranderen: na Marilyn Monroe en Sophia Loren wordt het vooral als nastrevenswaardig gezien om heel slank te zijn. Het toppunt daarvan was de 'heroïne chique' in de jaren negentig. Inmiddels raken billen en borsten steeds meer in de mode en neemt de hang naar extreem dun een beetje af. Toch blijft er een probleem: de meisjes die op social media met hun kont pronken hangen uren in de sportschool en hun vet concentreert zich voornamelijk op de plekken waar zij het gepland hebben. De meeste vrouwen moeten echter accepteren dat hun vet gaat waar het wil gaan. Daarbij zegt plus-size model Iskra Lawrence het volgende: 'I've learned to put on inches that aren't necessarily fat.' Dat het vetpercentage van plus-size

modellen niet overeenkomt met dat van de gemiddelde vrouw verklaart direct – naast Photoshop – waarom ze opmerkelijk weinig cellulite hebben. Het uiterlijk van de modellen wordt nog verder gemanipuleerd doordat er van hen verwacht wordt body pads naar een fotoshoot mee te nemen die hun borsten, heupen en taille 'dikker' moeten laten lijken. Zo wordt er dus een lichaam opgebouwd dat helemaal niet bestaat.

De weergave van onrealistische lichamen laat zich simpel verklaren: welk figuur je ook hebt, er wordt altijd van je verwacht dat je nastreeft slanker te zijn. Kleding in maat 34 tot en met 44 wordt geadverteerd door modellen met maat 32, kled-

ing in maat 46 of groter wordt geadverteerd door modellen met maat 36 of groter. En mocht je dezelfde maat als de modellen hebben, zullen je lichaamsverhoudingen waarschijnlijk heel anders liggen dan die van hen.

Het is fijn dat er steeds meer modellen zijn die een grotere maat dan 32 hebben, maar het zou ook fijn zijn dat je niet constant voorgelogen zou worden. Dat de manipulatie van vrouwenlichamen in de nabije toekomst niet zal ophouden moge duidelijk zijn, dus moeten we er ons des te meer bewust van zijn dat het gebeurt.

“Mam, waarom staat er een bunker in de achtertuin?”

Door Emma Rekar

Laten we eerlijk zijn, fatalisme is een niet al te hedendaags begrip. Ook is de leer niet recent opgekomen, maar bestaat al voor een lange tijd. Hierdoor staat fatalisme waarschijnlijk ver weg voor de meesten van ons en is het simpelweg een begrip waarover we ooit hebben gelezen in een boek over de Nederlandse literatuur op de middelbare school. En dat puur en alleen omdat het toen verplicht was... Ondanks al deze redenen, die het doen lijken alsof fatalisme vrij saai is, zit er toch ook een interessante kant aan deze leer. We vinden fatalisme terug in het verleden, maar het staat tegenwoordig ook dichterbij ons dan de meesten van ons misschien weten.

Hitler een fatalist?

Door de jaren heen zijn er veel typeringen aan Hitler toegekend: hij was een nationaalsocialist, racist, terrorist en ga zo maar door. Ondanks tal van begrippen die hem wél worden toegeschreven, staat fatalist hier niet per se bij, terwijl ook dit begrip

er zeker bij hoort. Hitler streefde naar meer ‘Lebensraum’ en wilde de macht van het Duitse Rijk zo veel mogelijk uitbreiden, dat was volgens hem het lot van Duitsland. Wanneer dit lot niet bereikt zou worden moest iedereen maar ten onder gaan. Op deze manier kunnen we Hitler als een fatalist zien.

Het hedendaagse fatalisme: ‘doomsday preppers’

Fatalisme staat dichterbij dan we beseffen en daarmee doel ik niet op de ondergang van de wereld die zogenaamd door de Maya’s gepland stond op 21 december 2012. Ik doel op het fenomeen ‘doomsday preppers’. ‘Doomsday preppers’ was een Amerikaans realityserie, gemaakt door het National Geographic Channel. In deze vier seizoenen lange serie worden mensen gevolgd die zich voorbereiden op uiteenlopende situaties die het einde van de wereld zouden kunnen betekenen. Maar hoe bereid je je nou eigenlijk voor op zoiets als het einde van de wereld? Deze mensen weten er alles van. In de paar afleveringen die ik heb gekeken, komen de gekste

dingen voorbij. Er zijn mensen die bunkers in hun achtertuin bouwen, zowel ondergrondse als bovengrondse. In die bunkers kom je dan ook alles tegen wat nodig is om het einde van de wereld te kunnen overleven. Er worden immense voedselvoorraden aangelegd en een groot aantal wapens ingekocht. Zelfs de manier waarop de wereld uiteindelijk vergaat is door deze mensen doordacht, wat leidt tot de aanschaffing van bijvoorbeeld kano’s en opblaasboten. Zo hebben deze ‘doomsday preppers’ aan alles gedacht en zich optimaal voorbereid.

Wetend dat de ‘doomsday preppers’ denken dat dit het noodlot van de wereld is, kunnen wij ook deze mensen beschouwen als fatalisten. Maakt dit label dat we deze mensen dan ook serieus moeten nemen? Dat is de vraag die iedereen zelf mag beantwoorden. Al moet ik eerlijk zeggen dat ik niet zo snel een bunker in mijn tuin zou bouwen.

Eendracht Maakt Maf (L'union fait la farce)

Door Robbin Doppenberg

Stel je voor, de Muntschouwburg in Brussel had op 25 augustus 1830 niet de 'stomme van Portici' geprogrammeerd. Een wereldberoemde opera die, niet beroemd is door de grote kwaliteit die Daniel François Esprit Auber tentoonspreidt, niet beroemd is omdat het de eerste Grand Opera is die ooit is gemaakt en ook zeker niet beroemd is omdat de hoofdrolspeler geen woord zingt. Nee, deze opera is beroemd om die befaamde avond in augustus te Brussel. Deze opera krijgt het namelijk voor elkaar om revolutionaire gevoelens los te maken bij de bekijkende Belgen. Hiermee markeert deze opera het begin van de Belgische revolutie. Stel je voor, de Belgische Revolutie had zich niet voltrokken in de 19e eeuw. Dan had ik nu een stage gedaan in eigen land.

België, het land bezongen door Het Goede Doel als het land waar iedereen lacht en waar de taal zo zacht is, in dat land loop ik dit halfjaar stage. Het blijft interessant dat onze vrienden van Het Goede Doel er voor kozen om de taal van België te gebruiken als reden om te vertrekken uit Nederland. Oké, er valt weinig aan te merken op het Vlaamse dialect zoals je het kent van de TV, dat is schattig en heeft wat weg van het ons bekende Noord-Brabants. Wat schijnbaar volgens 'Parship.nl' het meest sexy accent van Nederland is.... Het Vlaams is zacht klinkend,

heeft lekker veel archaïsche woorden, moeders en vaders worden nog liefkozend 'pappa' en 'mamma' genoemd en het is goed verstaanbaar. Wat de meeste mensen alleen niet beseffen is dat dit taaltje, laten we het even omwille van het argument 'Algemeen Beschaafd Vlaams' noemen, praktisch nergens wordt gesproken in België. Zo wordt er bijvoorbeeld in Belgisch Limburg net zo zangerig gesproken als in Nederlands Limburg en er worden ook net zo veel snerende grappen over ze gemaakt door de rest van de Belgen. Schijnbaar kunnen ze in België, net als in Nederland, de Limburgers niet verstaan...

Nog interessanter is echter het West-Vlaams. In deze prachtige regio hebben ze zo'n onwaarschijnlijk dialect gecreëerd dat elke Vlaming de armen in de lucht gooit uit puur ongenoegen over de onmogelijkheid van dit dialect. Om aan te tonen hoe anders het West-Vlaams dan het ABV wat jij kent, hier een voorbeeld (dat ik schaamteloos gekopieerd heb van Wikipedia):

West-Vlaams: 'Me gieng'n windr e vrandrienge doen an uus'uus en meen windr shanse get. Mienne kooz'n è metsnoare en je wilde em dadde wel achtr'eure doen ...! Da gienk et nogool ne klets skill'n in de pries, van den dag van vandoage witje nie mièr met hoeveele daj 't ofstoofst oj 'ntwadde lat doen ...!'

Vertaling: 'We zouden een verandering aanbrengen aan ons huis en we hebben geluk gehad. Mijn neef is metselaar en hij wilde dat wel na de uren doen. Dat zou nogal een verschil maken in de prijs, want

vandaag de dag weet je niet meer hoeveel het je zal kosten als je iets laat uitvoeren.'

Ik denk dat het duidelijk is, zelfs Fries is nog begrijpelijker. Nu wil het toeval dat mijn stagebegeleider ook een West-Vlaming is, gelukkig eentje die (redelijk) normaal te verstaan is. Alleen zal hij het, aangezien hij uit het mooie West-Vlaanderen komt, nooit voor elkaar krijgen om een 'G' uit te spreken. Deze zal altijd uitgesproken worden als een 'H'. Zo kon gebeurde het, dat mijn stagebegeleider vertelde dat hij naar Genk ging, waarna ik mij hardop afvroeg wie deze 'Henk' was.

Taal kan natuurlijk een van de grootste problemen van studeren in het buitenland zijn. Nu is dat in België absoluut minder het geval omdat het halve land Vlaams spreekt –en in mijn geval mijn stagebegeleider ook Vlaams is. Toch is Brussel wel een geval apart. Er wordt overal in de stad vanuit gegaan dat je Frans spreekt en, geloof mij, de inwoners van Brussel zijn absoluut niet van plan Nederlands met je te gaan praten. Ook al weet je dondersgoed dat deze mensen allemaal Nederlandse les hebben gehad. In België is namelijk wat raars aan de hand. Iedereen krijgt, als het goed is, les in de tweede taal van het land. Zit je dus op een Franstalige school, dan krijg je ook les in Nederlands en andersom. Toch

als je aan tafel komt te zitten met Walen en Vlamingen gemixt – dit gebeurt dagelijks – dan zullen de Walen de tafel, ongemerkt, dwingen tot het spreken van Frans. Want Vlamingen mogen elkaar soms dan niet verstaan in het Vlaams, ze spreken allemaal redelijk tot goed Frans. De Walen daarentegen spreken geen Vlaams –om over Engels maar niet te spreken. Talen leren lijkt niet echt prioriteit te hebben bij de Waalse bevolking. Werken trouwens ook niet als je de Vlamingen moet geloven.

Ik zou oprecht niet weten of de Vlamingen en Walen in het algemeen blij zijn dat ze samen in een land zitten. Wat ik wel weet is dat de Vlamingen die ‘Ôllanders’ (zoals ze bijna flui-

mend Nederlanders noemen) maar een arrogant volkje vinden, en ook de Walen moeten niet veel hebben van hun taalgenoten uit Frankrijk. Al deze haat en nijd binnen België maakt hun wapenspreuk een beetje ironisch en is daarom ook onderdeel van vele grappen. De wapenspreuk van België is namelijk de oude wapenspreuk van de Zeven Verenigde Nederlanden, welke luidt: ‘Eendracht Maakt Macht’ (FR: ‘L’union fait la force’). Hier hebben grappige Belgen variaties op verzonnen zoals: ‘Eendracht maakt maf’ (FR: ‘L’union fait la farce’) of ‘de ui maakt de vulling’ (FR: ‘L’oignon fait la farce’). Eendracht maakt macht. De lijfspreuk van een land dat in 2010 er 541 dagen(!) over deed om een regering te vormen. Een wereldrecord! Het lijkt wel of de Belgen, hoewel hun wapenspreuk een

waarheid als een koe is, zo hard mogelijk hun best doen om het tegendeel te bewijzen. Ik zou er dan ook voor willen pleiten dat België een nieuwe wapenspreuk neemt. Deze moet natuurlijk wel historisch geënt zijn, maar gelukkig heeft een voornaam Belgisch adellijk geslacht (het huis de Marnix de Saint-Aldegonde om precies te zijn) het perfecte motto voor dit zo verscheurde land: ‘Repos ailleurs’ o f w e l: Rust elders!

Nee, als je lang genoeg in België verblijft, en ik na een maand mag oordelen, dan denk ik dat wij als Nederlanders blij mogen zijn dat op 25 augustus 1830 de ‘stomme van Portici’ geprogrammeerd werd in Brussel.

Cartoon

Door Jasmin
Palamar

Rechtszaak fatalisme

Door Matthias Rekers

Ik kan nu wel beginnen met een nieuwe Historische Rechtbank, maar wat voor zin heeft dat? Zal een leuk verhaaltje over Aristoteles, Cicero of Seneca iets veranderen aan wat dan ook? Misschien dat je het leest en vijf minuten vermaakt wordt. ‘Ha, wat leuk,’ denk je dan, ‘grappig zeg, sjonge, zo had ik er nog niet tegenaan gekeken, poeh, wat een anachronisme, heel postmodern hoor, wat knap, en indrukwekkend ook. Ja, die Matthias is een slimme jongen.’ En ik ben het daar dan vanzelfsprekend mee eens. Ik heb me immers met genot overgegeven aan die stijlmiddeltjes die ik zo vaak gebruik en zo goed ken. En als je dan ook nog lacht... klinkt goed!

‘Nou,’ zou ik de rechter dan laten zeggen, ‘de rechtbank schrikt van het gedrag en het gedachtegoed van de beklagden, met hun stelling dat het nutteloos is een dokter te bellen als iemand ziek is. Als ik het goed begrijp zit het zo...’ En op dat moment moet ik natuurlijk uitleggen waar die rechter het over heeft. Anders begrijpen jullie het niet, omdat alle Arguslezers veel te lui zijn om voor zo’n kutartikeltje te googelen, en jullie bovendien de aandachtspanne van een verweerde kleuter hebben. Dus de rechter: ‘Iemand is ziek. Diegene wil de dokter bellen. Een vriend komt langs en legt uit dat de zieke dat net zo goed niet kan doen. Waarom dan niet, vraagt de zieke. Nou, legt die vriend uit,

als je dit zal overleven, hoeft je de dokter niet te bellen. En als je dood zal gaan, is het ook nutteloos de dokter te bellen. Dus waarom zou je bellen?’

‘Poeh, daar hebben die Aristoteles en die Cicero en die andere vent wel een punt hoor,’ laat ik het publiek denken. En de rechter of de Openbaar Aanklager is dan de enige met verstand in dat verhaaltje, dus die wil iedereen laten zien dat zulke redeneringen ‘niet alleen funest zijn voor de menselijke gezondheid, maar ook voor de ideologische, sociaaleconomische en politieke opmaak van onze huidige, zwaarbevochten, vrijheidsgezinde maatschappij...’ Het is heel toevallig dat er altijd een tegenstelling is tussen verstandig en onverstandig in die rechtszaken, natuurlijk. Maar dat weet jij ook wel, hè, slimmerd dat je er bent! ‘Hoe zou dat ooit te maken kunnen hebben met het komische effect waar de redactie van dit bladje – die ene sukkel (je-weet-wel) voorop – vier keer per jaar wanhopig naar op zoek is?’ En ik geef je helemaal gelijk. Want dat heeft daar inderdaad niks mee te maken.

Trouwens, op Wikipedia is meer te vinden over recentere doempredikers en fatalisten. Dat is voor mij wat makkelijker. Ik flans deze rubriek immers op het laatste moment in elkaar. Het is handiger om Calvijn of een jeremiërende negentiende-eeuwse dominee op te voeren, of Nietzsche of Stephen Hawking ofzo. Wie weet kan ik zelfs wat met de chaostheorie als ik die

Wikipediapagina goed genoeg lees...

Goed, dus ik Nietzsche opvoeren – over hem weet ik toch al het meest, met mijn pretentieuze nep-eruditie – en hem een paar keer amor fati laten schreeuwen door de rechtbank. En jullie: ‘Wow, latijn, ongelooflijk, wat voel ik me nu slim! En dit stukje bevestigt ook nog mijn voorken-nis, zodat ik me helemaal thuis voel. Want hier, op de universiteit, zit ik ook helemaal op mijn plaats, toch? We zijn toch slim, toch? Ja toch?’

Over dat laatste kan ik me hier beter niet uitlaten. Dat is meer iets voor Geestdrift. Aan de andere kant: het maakt toch geen reet uit. Dit stukje zal niks veranderen aan de wereld of aan het feit dat we toch allemaal dood zullen gaan. Dit stukje kan daar niets tegen doen, maar ikzelf ook niet, jij niet, je boeken niet, de universiteit en Utrecht en Nederland en iedereen op de wereld niet... Waarom ben ik überhaupt nog aan het schrijven? En, als nu niet iedereen al afgehaakt is en ik dit voor niemand schrijf, waarom ben jij dit überhaupt nog aan het lezen? Je had ook kunnen studeren. Je had ook betere stukken kunnen lezen. Dit stuk is, zoals ik al aangaf, op het laatste moment in elkaar geflanst. Dus blader maar door!

Ik wacht wel.

Maar zelfs stress in tijden van literaire cholera schrikt jou niet af, blijkbaar. Nou, dan maken we er nog een leuke tweehonderd woorden van samen. Wat wil je horen? Iets grappigs over doemprofeten, of een straf die ze krijgen opgelegd? Oh, ja, dat is een goed idee! Een straf, want een Historische Rechtbank zonder straf is geen Historische Rechtbank.

Uh, even denken hoor... Een straf die te maken heeft met doemdenken en/of fatalisme... Heb jij ideeën? Weet je wat, ik

geef je onderaan twee regels om je eigen straf te verzinnen. Die kun je dan fijn opschrijven. Leuk hè? Dan heeft dit artikel toch nog een soort van zin gehad.

Ja, dat doen we. Jij schrijft straks de leukste straf die je kan verzinnen voor doemprofeten op, maar ik ben eerst.

Ik kies voor een straf die door het lot bepaald is. De rechter in het stukje zou dan zeggen: 'De verdachte, van na af aan te noemen de dader, wordt schuldig bevonden aan het verspreiden van inactiviteitspro-

paganda door verkondigingen omtrent eventuele Apocalypsen en aangaande de veronderstelde angstaanjagende leegheid van het bestaan. De dader wordt veroordeeld tot het plaatsnemen in de wachtkamer. De rest van het vonnis zal nog volgen. Zaak afgehandeld, zaak gesloten.'

Zo, dat was leuk hè? Wat hebben we gelachen.

Nu jouw straf (er was nog maar ruimte voor één regel, sorry):

Promotie

In opdracht van het college van bestuur van de Universiteit Utrecht wordt er ieder jaar door de Utrechtse Historische Studentenkring een Holocaust Memorial Day georganiseerd. Deze dag zal in 2017 op 20 januari in het academiegebouw van de Universiteit Utrecht plaatsvinden. Het programma zal bestaan uit een viertal lezingen en afgesloten worden met een discussie. Het thema van de Holocaust Memorial Day 2017 is de rol die maatschappelijke instituten al dan niet speelden tijdens de Holocaust. Na een introducerende lezing van prof. dr. Peter Romein van het NIOD, zullen er drie casussen worden behandeld; dr. Regina Grüter (NIOD) zal over het Nederlandse Rode Kruis tijdens de Tweede Wereldoorlog spreken, rechtsfilosoof dr. mr. Derk Venema (Radboud Universiteit Nijmegen) zal het instituut recht ten tijde van de Holocaust behandelen en prof. dr. Leen Dorsman zal een lezing geven over de Universiteit Utrecht tijdens de Holocaust. Iedereen is welkom, entree is gratis en lunch en een afsluitende borrel worden verzorgd.

Programma

09.30-10.00 uur: inloop met koffie en thee
10.00-10.15 uur: opening door de rector magnificus van de Universiteit Utrecht
prof. dr. Bert van der Zwaan
10.15-10.30: Introductie door dagvoorzitter em. prof. dr. M.F. Kramer
10.30-11.15: Lezing prof. dr. Peter Romijn
11.15-12.00: Lezing dr. Regina Grüter
12.00-13.00: Lunch
13.00-13.45: Lezing dr. mr. Derk Venema
13.45-14.30: Lezing prof. dr. Leen Dorsman
14.30-15.00: Discussie
15.00-15.15: Afsluiting
15.15-16.30: Borrel

El Clásico

Door Mouad Ahdi

Hij staat bekend als de ‘derby van het heeal’, dé titanenstrijd, de ultieme klassieker: Real Madrid C.F. tegen F.C. Barcelona. Zo worden er wereldwijd wel meerdere synoniemen gebruikt, maar omdat we liever geen Arjen Lubach op ons dak willen, gebruiken we gewoon de Spaanse term: ‘El Clásico’. Geen enkele ontmoeting tussen twee voetbalclubs wordt in grotere getale bekeken en weinig rivaliteiten liggen gevoeliger dan die van de koninklijke hoofdstedelingen en de separatistische Catalanen. Vandaag neem ik jullie mee op reis door de geschiedenis van deze rivaliteit. Waarom is de Spaanse klassieker zo zwaar beladen? Wat maakt El Clásico anders dan andere voetbalwedstrijden?

Real Madrid-Barcelona is een wedstrijd die alles weg heeft van een derby, terwijl de clubs niet uit dezelfde stad komen. Tijdens zo’n wedstrijd kunnen de gemoederen hoog oplopen en het is vooraf nooit de vraag óf dat zal gebeuren, maar in wélke van de 90 minuten. We zagen enkele jaren geleden hoe de hoofdcoach van Real Madrid, José Mourinho, de toenmalige assistent-trainer van Barça en inmiddels overleden Tito Villanova in zijn oog prikte. We zagen nog enkele jaren daarvoor, tijdens de halve finale van de Champions League, hoe verdediger Pepe opzettelijk en hard op de hand van Lionel Messi ging staan. Zo kan ik een hele waslijst opnoemen van calamiteiten die zich tijdens de Clásico voordeden. Het zou natuurlijk heel jammer zijn als de Clásico hier zijn status aan te

danken had. Nee, het sportieve niveau is al jarenlang van ongekende hoogte tijdens deze wedstrijden. Dat mag ook wel, want Real Madrid en FC Barcelona zijn de meest welvarende clubs ter wereld. Ze trekken de beste spelers aan en halen vrijwel jaarlijks met gemak de halve finale van de Champions League.

Het houdt echter niet op bij sport. Voor de supporters zijn de twee clubs een ideologisch symbool. Barcelona, dat het motto *més que un club* (Catalaans: meer dan een club) draagt, is een thuisbasis voor iedereen die zich meer een Catalaan dan een Spanjaard voelt. Dit is niet alleen het geval onder de supporters: verdediger Gerard Piqué staat bekend om zijn afkeer voor de

Spaanse staat, oud-trainer Josep 'Pep' Guardiola is tevens een bekend voorstander voor de Catalaanse onafhankelijkheid en zelfs onze eigen Johan Crujff geloofde dat een onafhankelijk Catalonië beter zou zijn voor de regio.

Daartegenover staat het Koninklijke Madrid als bolwerk van het Spaanse trots en nationalisme. Dat is niet gek aangezien ze hun koninklijke titel te danken hebben aan niemand anders dan Koning Alfonso XIII. De kroon op Reals embleem komt van hem en werd alleen tijdens de jaren van de burgeroorlog verwijderd, wegens het verbod op symbolen van de monarchie. Overigens stond Real Madrid in zijn tijd ook bekend als de club van Generaal Francisco Franco, omdat ze van hem een beschermde status zouden krijgen. Dit leidde uiteraard tot grote frustratie bij de club uit Barcelona, die overigens door het Franco-regime op een lijst van verdachte organisaties werd gezet. Deze frustratie bereikte een dieptepunt toen Alfredo di Stéfano in 1953 voor de Madrilenen tekende. Di Stéfano was destijds bij beide clubs erg gewild, maar volgens de Catalanen hielp het Franco-regime Real door de transfer gedeeltelijk of volledig te financieren.

Goed, het zou geen Andere Tijden Sport zijn als we geen aandacht zouden besteden aan het sportieve aspect van deze Spaanse klassieker. Dus nu volgen een aantal cijfers op een rij: de grootste overwinning die ooit werd behaald in een Clásico was

in 1943, tijdens de halve finale van de Copa del Generalísimo, de huidige Copa del Rey. Real Madrid won in de heenwedstrijd met maar liefst 11-1 van hun aartsrivaal. Vandaag de dag gebruiken Real-supporters deze uitslag nog steeds om de Catalanen te pesten, terwijl Barça-supporters twee andere bijzondere uitslagen erbij pakken. De eerste was 2-6, Real Madrid werd met de grond gelijk gemaakt in hun eigen Estadio Santiago Bernabéu. Het was hier waar Barcelona-legende Ronaldinho een staande ovatie kreeg van de thuissupporters. Want hoe ernstig de rivaliteit soms ook is, onder het motto 'ere wie ere toekomt' is er gewoon sprake van wederzijds respect. Een andere, misschien nog wel pijnlijkere, nederlaag was in 2011, toen Barcelona in Camp Nou José Mourinho's ploeg met 5-0 wegspeelde. Real had geen enkel antwoord op Pep Guardiola's Tiki Taka-strategie.

Real komt van Mars, Barça van Venus. De clubs zijn geobsedeerd met elkaar en willen elkaar op ieder gebied verslaan. Na iedere competitiewedstrijd die ze niet tegen elkaar

spelen, controleren ze wat hun aartsrivaal heeft gedaan. Als de ene club een goede sponsordeal heeft gesloten, dan moet de andere een betere sluiten. Als Barcelona haar stadion wil renoveren, moet Madrid ook aan de bak. Het is een rivaliteit die nergens eindigt en die nauwelijkt wordt gevolgd door de hele wereld. Real Madrid en FC Barcelona zijn de meest gevolgde clubs op iedere sociale media. 500 miljoen voetballiefhebbers vanuit de hele wereld zitten voor de buis op het moment dat deze grootmachten elkaar treffen. Een zeer bekend gezegde is dan ook: 'wanneer Real Madrid en Barcelona elkaar treffen, staat de wereld even stil'.

De zondvloed van nu

Door Jasmin Palamar

Het wordt warmer op aarde. De zeespiegel stijgt de komende eeuw misschien met een meter. Ijs op de poolkappen smelt. Orkanen en tyfoons worden heftiger en neerslag is zwaarder. Er komen meer droogteperiodes, die ook langer zullen duren. Onze huid en fysieke gesteldheid lopen gevaar. De dijken zijn wereldwijd niet hoog genoeg en de huizen en gebouwen niet sterk genoeg. Woestijnen worden groter en vruchtbare gronden verdwijnen. Heeft de mensheid een probleem?

In 1968 komt een groep wetenschappers bij elkaar in Italië. Ze delen een ongerustheid over de toekomst van de aarde. Vier jaar later volgt de eerste publicatie van deze 'Club van Rome'. *Grenzen aan de groei* belicht de eindigheid van natuurlijke hulpbronnen. Op een gegeven moment zijn grondstoffen gewoonweg op. Dat moment zal de

grens van industriële economische groei markeren. Nu, bijna een halve eeuw later kan deze openbaring worden gezien als de eerste grote aanklacht tegen de niet duurzame economie.

Dit onderwerp heeft zich uitgebreid naar een grote, mondiale problematiek. Het milieubewustzijn werd geboren en daarmee ook een moederlijke ongerustheid over de aarde, feitelijk over onze kinderen en kleinkinderen. Want hoe is het nu mogelijk dat de lange termijn minder welvaart voorspelt?

Het doemscenario is niet alleen geschetst, het is ook al volledig ingekleurd.

5 voor 12

De uitputting van de aarde is allang niet enkel interessant meer voor economen. De natuurwetenschap is op het onderwerp gedoken en dat heeft zijn vruchten afgeworpen. Klimaatverandering is een hot topic, als het niet al boiling is. Ruim 97%

van relevante wetenschappelijke publicaties onderschrijft de these dat de oorzaak voor klimaatverandering antropogeen is, dat wil zeggen door menselijk toedoen veroorzaakt is. Vanaf het begin van de 21e eeuw is duurzaamheid dan ook een serieuze politieke agenda met de groei van milieubewuste partijen als GroenLinks en Partij voor de Dieren en de populariteit van figuren als Al Gore. Klimaatverandering zal ons de das om doen. Is er nog een weg terug, of zijn we voorgoed gedoemd? Hoe laat is het op de klimatologische klok?

Het doemscenario is niet alleen geschetst, het is ook al volledig ingekleurd. De gevolgen zijn in kaart gebracht en enkele zijn al sterk zichtbaar; er zijn talloze beelden van brokken ijs zo groot als stadions die de zee in storten. Daarbij komt dat de meest desastreuze gevolgen niet gevoeld zullen worden in de hete haard van milieuvervuiling, het West-

en. De continenten die al kampen met armoede, zwakke staten en conflict liggen nu ook op de route voor vernietigende natuurrampen. Tot zover de beangstigende status quo. Klimaatverandering suggereert een sombere toekomst, maar hoe reëel is dit doemscenario?

5 óver 12

Volgens sommigen heeft de klok al middernacht geslagen. Clive Hamilton is zo een iemand. Hamilton is een Australisch wetenschapper op het gebied van toegepaste filosofie. Hij publiceerde al meerdere boeken over klimaatverandering met de algemene strekking: het is te laat om het tegen te houden. Het CO₂-gehalte in de atmosfeer is 400 ppm, een getal met onvermijdelijke catastrofale gevolgen in de toekomst. Klimaatwetenschappers stellen doorgaans 350 ppm als numeriek plafond voor het behoud van de aarde zoals we die kennen. Nu blijkt dat de kans dat het aandeel van CO₂ onder dit plafond terecht komt veel kleiner dan de kans dat het er voorgoed boven blijft. Voor Hamilton betekent deze constatering 'a massive transformation of the planet in ways that are hostile to most life. Certainly human life'. Niet zelden wordt Hamilton door deze opvatting als doemdenker bestempeld.

Laat klimaatverandering niet onze zondvloed worden.

Doemdenker of niet, het is een prangende vraag in de klimaatwetenschap: is het al te laat? Tot op heden bestaat er geen

consensus over. Doemdenken versus ijdele hoop, dat is het karakter van de verwijten die verschillende publieke intellectuelen elkaar toebedelen. Duidelijk is wel dat het '5 óver 12'-scenario tot de mogelijkheden behoort. Laten we nu dat doemdenken eens aannemen. Wat als het echt te laat is?

De klok anders lezen

Wat betekent het voor de mensheid als er vast komt te staan dat klimaatverandering niet meer te temmen is? Omdat dit idee tot de toekomst kan gaan behoren is het van groot belang goed na te denken hoe de mensheid als geheel en hoe de persoon als individu hiermee om kan gaan. Moeten we de vinger gaan wijzen en de schuldigen berechten? Moeten we de gebieden die het hardst getroffen worden door de gevolgen van klimaatverandering financieel gaan compenseren? Hoe moeten we handelen op een wijze die rechtvaardig is, ook binnen dit doemscenario? Dit soort vragen worden niet alleen structureel vermeden, ze vallen ook weg op de achtergrond in de wetenschappelijke wereld. Hier houdt men zich constant bezig met cijfers, grafieken en logica om zijn gelijk te krijgen. Tegelijkertijd dragen deze wetenschappers wel de scepter en bepalen zij ook hoe klimaatverandering in de maatschappij landt. Het is tijd dat filosofen het heft in handen nemen: er moet een morele discussie op gang komen. Het is een kwaal om ons te verliezen in de ja-nee discussies omtrent de feiten van de klimaatverandering. Een kwaal voor onze eigen toekomst. Mensen hebben zich niet van hun beste kant laten zien als het ging om het kweken van empathie voor komende generaties. Nu laten we ons wederom leiden naar een dool-

hof van ogenschijnlijk zinvolle discussies, terwijl onze gedachten nog steeds niet zijn bij de generaties die onze problemen gaan erven. Laat klimaatverandering niet onze zondvloed worden.

Of we nu wel of niet gedoemd zijn, er is iets duidelijk geworden. Onze kracht om op lange termijn te denken is ten minste teleurstellend te noemen. Het gaat hier niet enkel om naïviteit. Het werd begin jaren zeventig al duidelijk dat de natuurlijke hulpbronnen die de industriële samenleving draaiende hielden op een gegeven moment uitgeput zouden zijn. Het feit dat in Nederland anno 2014 slechts 5,5% duurzame energie werd opgewekt, geeft blijk van ons onvermogen verder te denken dan het eind van ons eigen leven.

Dit is een moreel beschamende constatering. Het is noodzakelijk na te denken over de implicaties van ons handelen voor de toekomst. Ongeacht of het doemscenario reëel is of niet, de hoofdvraag van het mondiale klimaatprobleem is niet wie het veroorzaakt heeft of moet oplossen, maar hoe we handelen op een manier die rechtvaardig is voor toekomstige generaties en hen niet achterlaat met onoplosbare problemen – want uiteindelijk zal klimaatverandering niet de wereld ten einde brengen, zoals de cabaretier George Carlin al cynisch opmerkte:

'There's nothing wrong with the planet, the planet is fine. The people are fucked!'

Veldslagverslag: Slag bij Cannae (216 BC)

Door David van Thiel

In 216 v.Chr. stonden 50.000 Carthagers tegenover 80.000 legionairs, het grootste leger dat Rome tot dan toe op de been had gebracht. Hannibal Barkas, Carthaags generaal en politicus, had toen hij nog klein was gezworen nooit een vriend van Rome te zijn. Vele jaren later trok hij met een leger, bestaand uit soldaten van vele volkeren en achtergronden, over de Alpen en wist hij in 218 v. Chr. Noord-Italië te bereiken. Op zijn weg naar Rome bracht hij de Romeinen verpletterende nederlagen toe. Een directe belegering van Rome achtte Hannibal desondanks niet mogelijk en dus rukte hij erop uit om de Romeinse bevoorradingslijnen af te snijden. De Romeinen konden dit niet ongestraft laten gebeuren en besloten een groot risico te nemen. Acht legioenen, twee keer zoveel als ooit tevoren, werden erop uit gestuurd om voor eens en altijd Hannibal uit Italië te verdrijven. Een nederlaag leek onwaarschijnlijk: de troepenaantallen waren zwaar in het voor-

deel van de Romeinen. Ook hadden de Romeinen geleerd van hun voorgaande nederlagen. Het slagveld werd zorgvuldig gekozen: een open vlakte in de buurt van het Apulische dorp Cannae, waar de kracht van de Romeinse legioenen volledig tot uiting kon komen en waar de kans op een hinderlaag vrijwel nihil was, moest de overwinning brengen. Het plan van aanpak was simpel: stuur golf na golf van legionairs op het veel zwakkere midden van de Carthagers af en wacht tot ze simpelweg worden overweldigd. Hannibal was in het verleden de Romeinen telkens te slim af geweest, maar hier zou het hem niet lukken, dachten de Romeinse commandanten. En juist die gedachte zou de Romeinen hun kop kosten. Hannibal was op de hoogte van de overmoed bij zijn tegenstander en was van plan deze goed te gebruiken. Hij zou de Romeinen hun gang laten gaan. Zijn midden zou de gehele klap van de legioenen in ontvangst nemen en langzamerhand terugtrekken. Denkend dat ze aan de winnende hand zijn, zouden de Romeinen alleen maar meer reserves inzetten om de

slag te beslissen. Meer en meer Romeinen zouden op elkaar gedrukt worden in de voorlinies. Dan zou Hannibal zijn verborgen reserves onthullen en zij zouden die Romeinen in de flanken aanvallen. De Carthaagse cavalerie, die beter en talrijker was dan die van de Romeinen, had hun tegenhanger in de tussentijd verslagen en verjaagd en maakte de omsingeling af. Alle 80.000 Romeinen zaten vast, compleet omsingeld en krap op elkaar gedrukt, en na uren verbitterd vechten stond er geen Romein meer overeind. Acht legioenen, een complete generatie jonge Romeinen, weggevaagd. Om Rome zelf te beschermen, werden strenge maatregelen genomen. Rome veranderde in een vesting en de inname van de stad werd voorkomen. Maar alle andere steden in Italië werden aan hun lot overgelaten. De oorlog die Rome in een klap had willen beëindigen, was nog lang niet voorbij...

Doemdenken wordt je niet fataal

Door Max Yvo van Meer

'They couldn't hit an elephant at this dist...'

Dat waren de laatste woorden van Generaal Sedgwick voordat hij werd geraakt door een kogel. Hij kreeg zijn zin niet eens af voordat hij door zijn hoofd werd geschoten. Ironie ten top uiteraard aangezien hij op dat moment zijn wegduikende troepen gerust probeerde te stellen. Sedgwick was niet een man die aan doemdenken deed en dat was dus ook wel te zien. In plaats van het voorbeeld van zijn ontwijkende troepen te volgen bleef de man doodleuk staan, heilig in de veronderstelling dat de Confederates inderdaad niet een olifant konden raken. Met het hoofd van de generaal hadden ze echter geen moeite en die raakten ze dan ook dan vol in zijn oog. Op dat exacte moment sprak hij dus de meest ironische laatste woorden ooit uit en gaf hij mij een perfect voorbeeld voor mijn argument. Doemdenken is zo slecht nog niet.

Een kleine dosis doemdenken had namelijk het leven van Sedgwick kunnen redden. De angst voor een kogel was genoeg om zijn soldaten heen en weer te laten rennen. De goede man had hetzelfde kunnen doen of op zijn minst kunnen bukken. En dat miste hij dus, een goede hoeveelheid doemdenken. Lekker uitgaan van het slechtste. Onze voorouders deden het, zover terug als maar kan. Wie denk je dat zijn genen beter kon doorgeven? De man die dacht dat het geluid in de bosjes de wind was of de man die uitging van het slechtste en met steen in hand op zoek ging naar de sabeltandtijger?

Kies je beleid

Nu moet ik er wel even bij zeggen dat je doemdenken niet teveel moet doen. Denk doem, maar denk doem met mate. Doemdenken is handig als je het binnen de perken houdt. Doemdenken kan aanzetten tot actie of je juist tegenhouden.

Door uit te gaan van het slechtste kan iemand aangezet worden tot

actie om dat lot te vermijden. Je gaat proberen om van je huidige pad te stappen in de hoop om het noodlot te ontwijken. Een student die de volgende dag een deadline heeft tikt bijvoorbeeld om twee uur in de nacht nog een pot koffie naar binnen en wint zo meer tijd om zijn werk af te krijgen. Dat hij of zij vervolgens ook niet meer slaapt totdat de zon op komt laten we maar even terzijde.

De actie hoeft overigens niet altijd positief resultaat te hebben. Midden in de nacht je vriend zijn telefoon kraken met je hack skills (of omdat je gewoon zijn wachtwoord weet door observatie) omdat je denkt dat hij vreemd gaat kan natuurlijk het doemsce-nario bevestigen of ontcrachten. Maar ja, dan weet je wel waar je aan toe bent.

Niks doen is ook beleid

Ook niks doen kan helpen om het doemsce-nario af te wenden. Uit persoonlijke ervaring kan ik zeggen dat actie soms gevaarli-

jker is dan niets doen. Als je bijvoorbeeld boven aan de zwarte piste word gedropt door een vriend, en ik gebruik het woord vriend erg losjes, dan is het slimste wat je kan doen gewoon niks doen, want voor je het weet lig je als een hoopje ellende onder aan de piste.

Zelfs wereldleiders weten dat niks doen soms veiliger is dan actie. Denk maar aan de Amerikaanse president en de leider van de Sovjet Unie die achter soortgelijke knoppen zaten, bang voor het einde van de wereld en vervolgens niks deden omdat hun actie hun visioen zou vervullen.

Doemdenken is voor de banenjacht

En zelfs al lijd je aan doemdenken, de uitkomst van de scenario's die je bedenkt zijn maar zelden zo dramatisch als je ze voorstelt. Een onvoldoende voor dat laatste tentamen is niet het einde van de wereld, hooguit het einde van je academische carrière binnen de studie geschiedenis. En zelfs dan kun je nog naar een andere universiteit om dezelfde studie door te zetten.

Mensen met OCD zullen het misschien zelf niet erkennen, maar de wereld vergaat niet als ze maar 23 keer met de deurknop draaien in plaats van 24.

Over het algemeen zijn er maar weinig scenario's in onze burgerlijke studentenleventjes die echt desastreuze gevolgen hebben en zeker niet gevolgen waarvan we niet kunnen herstellen. Van katers kun je herstellen, tentamens kunnen worden herkanst en die gekke dingen die je op het laatste Feco-feest hebt gedaan verdwijnen meestal in de massa aan gekke dingen die daar überhaupt worden gedaan.

Doemdenken kan dus veel nuttiger zijn dan je denkt en het is meestal ook nog minder dramatisch dan je

zelf denkt. Durf soms uit te gaan van het slechtste, een betere motivatie zal je niet snel vinden om dingen te doen. Doemdenken is nog lang zo slecht niet, zolang je het maar met mate doet en niet volledig instort en de rest van je dagen slijt in een foetushouding op de vloer omdat je denkt dat het allemaal toch niks meer uitmaakt omdat je de eerste deadline van je Argus stuk hebt gemist.

Je moet niet zo doemdenken over doemdenken.

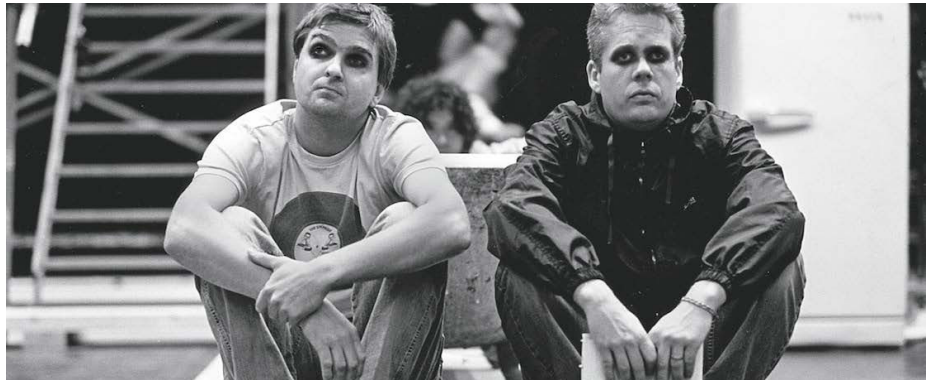
Acda en De Munnik: de negatiefste muziek van Nederland

Door Daniël van Beek

Fatalisme, het is een thema waarmee de meeste muzikanten wel raad weten: een drugsverslaving, liefdesverdriet en het op veel te vroege leeftijd overlijden van de niet echt getalenteerde gitarist zijn terugkerende thema's. Geen enkele grote act ontsnapt aan deze tendens, maar ook in ons eigen polderlandje kunnen we er wat van. Je hebt de droeftoeters van Kane, de huilebalken van Blof, maar er steekt één act met kop en schouders boven uit: Acda en De Munnik.

Thomas Acda en Paul de Munnik zijn namelijk de meest depressieve mannen van Nederland. Bijna geen enkel nummer heeft een positieve toon. Het liefst wordt er gezongen over de twijfel van wie nou de CD's zijn bij de scheiding of ene Herman die heel graag in de zon op het terras zit. Als het even kan wordt de tekst begeleid door gitaarspel waarbij Thomas Acda probeert te verbloemen dat hij maar drie akkoorden kent. Om ervoor te zorgen dat alle nummers hetzelfde klinken zijn drums en bas hierbij uit den boze, deze instrumenten geven namelijk ritme aan waarop mensen mogelijk kunnen dansen en dansen past niet bij de negatieve gedachtegang van de bandleden.

Eerlijk is eerlijk: het is ook weer niet zo dat Acda en De Munnik alleen maar ellende is, ikzelf kan oprecht genieten van een enkel nummertje en brul in de

kroeg vaak het hardst mee als het nummer over Herman-die-niet-zo-goed-sturende-auto's-verkoopt wordt opgezet door de DJ. En toegegeven, Acda en de Munnik is nog altijd beter dan Blof dat alleen maar kan zingen over een provincie die al honderd jaar geleden in de golven had moeten verdwijnen. Wat dat betreft kan ik ze zeker op waarde schatten en waarderen. Ik vind Thomas Acda zelfs een fijne vent, sinds zijn rol als blunderende, wiet kwekende doelman in All Stars kan de beste man weinig fout doen bij mij. En ook de serie Jeuk is een onderschat pareltje van de Nederlandse televisie. Paul de Munnik ken ik niet zo goed, maar hij zal vast gezellig zijn op feestjes.

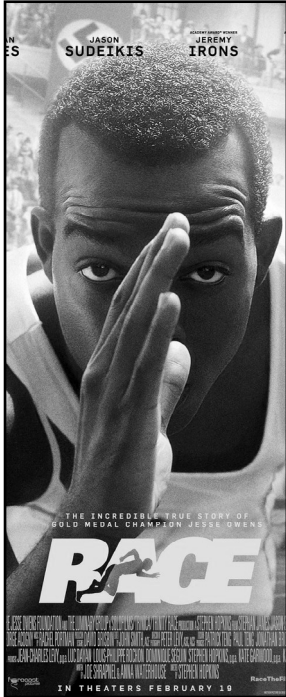
Ik sta, kortom, dus niet per se negatief tegenover de bandleden. Iets wat bij bijvoorbeeld Kane, met kwalletje Dinand Woesthoff als zanger, nagenoeg onmogelijk is. Dus waar gaat het dan mis? Een enkel nummer van de band is nog wel te verdragen. Nee, het probleem ligt meer bij het luisteren van meer dan één nummer. De albums van de beste mannen zijn zo monotoon dat na vier nummers de realiteit vervaagt

en overgaat in één lange negatieve reis naar het einde van het album. Op het moment dat de verschillende nummers op een album voor de luisteraar bijna niet meer te onderscheiden zijn doe je als band iets fout. Koppel dit aan louter negatieve thema's en er ontstaat een sfeer die van een ras optimist een depressief hoopje ellende kan maken.

Thomas Acda en Paul de Munnik zouden zichzelf veel moeite besparen als ze een keer niet zouden schrijven over Herman-die-het-niet-meer-ziet-zitten, maar over Herman-die-getrouwd-is-met-een-vrouw-met-een-mooie-boezem. Gooi hier een vrolijk pianootje tegenaan en je hebt het vrolijkste nummer ooit. Helaas is Acda en De Munnik en jaar geleden gestopt met muziek maken en is het maar de vraag of het vrolijke comebackalbum er ooit van komt. Tot die tijd verwijs ik u voor uw portie vrolijke muziek door naar Zanger Rinus, die man wordt al blij van scooters.

Filmrecensie

Race 2016

Door Anna Stibbe

Augustus 1936, Berlijn: een zwarte man wint vier gouden medailles tijdens de Olympische Spelen, georganiseerd door Nazi-Duitsland aan de vooravond van de Tweede Wereldoorlog. Deze man is Jesse Owens (Stephan James), een atleet uit Alabama. De film "Race" gaat over zijn leven, met als focus de beruchte Olympische Spelen. De film begint als typische vertolking van de Amerikaanse droom. Als zwarte jongen maakt Jesse het toch in de atletiek: een bevredigend verhaal. Hij mag zelfs naar de Olympische Spelen! Maar een morele twijfel besluipt Jesse. De zwarte gemeenschap wil niet dat hij gaat door het vermeende racisme van Hitler. Toch besluit hij te gaan. Hij wil zich bewijzen, laten zien dat een zwarte man wel zeker de beste kan zijn. Eenmaal in Berlijn wordt Nazi-Duitsland

nogal clichématig neergezet. Bij elk onschuldig wandelingetje of autoriteit ziet Jesse joden vrachtauto's ingeladen worden en gemene SS'ers rondmarcheren. Een mooie ontwikkeling in het verhaal is de weerzin van Jesse's medeatleet, de Duitse Carl 'Luz' Long (David Kross) tegen de discriminerende manier waarop Jesse behandeld wordt. Luz wordt zelf gebruikt als Duits propagandamiddel; neergezet als een nationale held en voorbeeld. Toch helpt hij Jesse tijdens de Spelen, wat een dapper gebaar is.

De laatste scène is tekenend. Als Jesse en zijn vrouw, eenmaal weer terug in Amerika, willen binnentreden bij een feest ter ere van hemzelf, wordt hij geweigerd. Hij moet via de ingang van de bedienden. Dit laat pijnlijk de realiteit van Amerika in de jaren '30 zien: je komt niet onder het juk van je huidskleur uit, zelfs niet als Olympische held.

Boekrecensie

Making History Stephen Fry

Door Max Yvo van Meer

Je kent het wel, je zit met je vrienden rustig een biertje te drinken en dan komt de vraag: wat zou jij doen als je een tijdsmachine had? En er zit altijd een moraalridder tussen die, in plaats van T-Rex temmen, ervoor kiest om baby Hitler te doden.

En waarom niet? Zonder Hitler was de Holocaust er nooit geweest, was de Tweede Wereldoorlog nooit begonnen en zouden we nu allemaal in een veld met paardenbloempjes liggen in de zon. Tenminste, dat zou de gemiddelde historische leek denken.

De onderwezen historicus kan je natuurlijk vertellen dat Hitler niet de enige aanleiding was voor de Tweede Wereldoorlog. De grote aanleidingen waren er ook zonder hem. Het verlies van de Eerste Wereldoorlog, het Versailles-Akkoord en de Nazipartij die al

bestond voordat Hitler lid werd.

Dat is de invalshoek van Fry. In zijn boek besluiten een historicus en fysicus om Hitler uit de tijdlijn te verwijderen door zijn vader chemisch te castreren voordat Hitler verwekt wordt. Wat kan er mis gaan?

Technisch gezien slaagt het plan en wordt Hitler nooit geboren en de tijdlijn verandert. Maar niet voor het goede. In plaats van Hitler komt er een competente leider aan de macht en wint Duitsland de Tweede Wereldoorlog. De hele wereld verandert en het lijkt er alleen maar slechter op geworden te zijn. Via de historicus krijg je langzaam een groter beeld van wat er allemaal verandert is. Fry schrijft met een goede dosis Britse humor en schetst een goed onderbouwd beeld van deze alternatieve werkelijkheid.

De leukste tijd van je leven | Depressie onder studenten

Door Anna Stibbe

“Hoe gaat ie? Goed?” Dat is tenminste het antwoord dat er van je verwacht wordt. De vraag hoe het gaat is de meest voorkomende vraag die wij elkaar in het dagelijks leven stellen, maar eigenlijk zijn we niet echt geïnteresseerd in het antwoord. We verwachten toch wel van elkaar dat het goed gaat. En dat terwijl dit steeds vaker niet het geval is. Het gebruik van antidepressiva onder jongeren tot 21 jaar is tussen 2007 en 2015 met veertig procent toegenomen, aldus de Stichting Farmaceutische Keng-etallen. Maar toch zullen de depressieve studenten vaak “goed” blijven antwoorden op de vraag hoe het gaat, omdat je studententijd nou eenmaal de “leukste tijd van je leven” hoort te zijn.

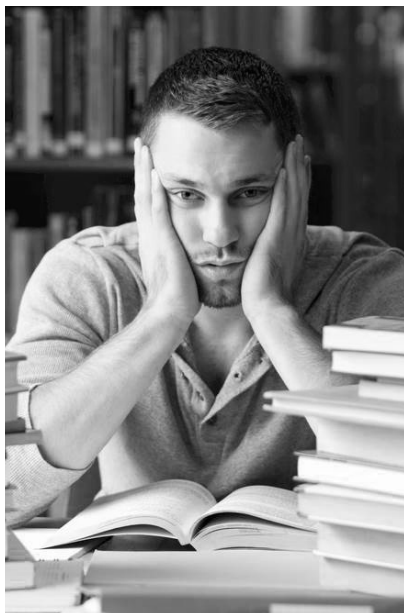
Deze druk op dat je het leuk moet hebben wordt versterkt door de sociale media. Waarschijnlijk zal de recente opkomst

en het grootschalige gebruik van sociale media een belangrijke reden zijn van de stijging van het gebruik van antidepressiva de afgelopen jaren. Op sociale media lijkt iedereen namelijk een fantastisch leven te hebben: Facebook en Instagram zijn bezaaid met leuke foto's van feestjes (waar jij niet bij was), groepsfoto's vol lachende gezichten (waar je ook niet bij hoort) en in het algemeen foto's waar iedereen zich van zijn beste kant laat zien. Over de dipdagen wordt niet gepraat. We voelen een druk om te voldoen aan dit irrealistische beeld. Daarnaast voelt de student de druk van de prestatemaatschappij. Studenten moeten goed presteren op hun studie en vaak daarnaast ook nog activiteiten ondernemen, willen ze kans maken op de arbeidsmarkt. En zelfs met een goed cv kom je er moeilijk tussen. Studenten worden hier continu aan herinnerd, wat stress opwekt. Stress kan leiden tot overspanning, wat er juist voor zorgt dat je minder efficiënt bent en minder goed presteert.

Volgens een theorie van Wakker bij Bakker student coaching wordt je humeur en gedrag veroorzaakt door drie factoren: je acties, je gedachten en je gevoelens. Deze staan in verband met elkaar: als je negatieve gedachten hebt, zullen je gevoelens ook negatief worden en zullen je acties zo nooit wel positief en efficiënt kunnen zijn. Hierdoor krijg je nog negatievere gedachten en kun je in een neerwaartse spiraal raken. Het kan echter ook omgekeerd werken: als je om jezelf op te peppen bijvo-

orbeeld even gaat wandelen of afsprekt met een vriend, kunnen je gedachten weer positiever worden en zo je gevoelens en acties ook weer. Het is dus belangrijk om goed te blijven evalueren wat je doet en hoe je je voelt. Voel je je neerslachtig? Ga actief iets bedenken om te doen wat je vrolijker maakt. Zit je al een hele tijd in de UB en voel je je niet productief meer? Neem een pauze om je gedachten positiever te maken, of denk aan een verandering van locatie. Onderneem in ieder geval iets. Maar de meest effectieve methode in het bestrijden van depressie is met anderen praten: vrienden, je ouders, de universiteitspsycholoog, je huisarts. Als je eenmaal te diep in de neerwaartse spiraal bent beland, kom je er niet meer in je eentje uit.

Niet iedereen heeft het zo leuk als het lijkt op Instagram. Meer mensen dan je denkt zijn onzeker over hun toekomst. De leus dat je studententijd de leukste van je leven is geldt ook zeker niet voor iedereen. Maar je kunt er wel zelf voor zorgen dat het leuker wordt. Probeer stress te vermijden: dat leidt immers tot overspanning waardoor je minder efficiënt bent en je je negatiever voelt. Ga erop uit, doe dingen die je blij maken en je zult positiever denken en doen. Dan kun je de volgende keer als iemand vraagt hoe het met je gaat, met zekerheid het verwachte antwoord geven.

Bekende gezichten, onbekende verhalen

Door Magali Reijneveld

‘Foldertje mee?’

‘Heeft u misschien wat kleingeld?’

‘Heb je een peuk voor me?’

Ik durf met een vrij grote zekerheid te stellen dat we deze zinnen allemaal wel eens hebben gehoord in onze tijd in Utrecht, en dat we ook weten uit welke monden we ze kunnen verwachten. Van de straatverkopers tot de zwervers, een paar gezichten herkennen we allemaal. Maar toch zullen we allemaal vaker doorlopen dan daadwerkelijk stil te blijven staan. Het foldertje neem je mee om weg te gooien, de zwerver wuif je meestal weg met een smoesje over het ontbreken van kleingeld in je portemonnee en die sigaret geef je vaak wel, maar daarna draai je je meteen weer weg.

Maar waarom eigenlijk? Wanneer je mensen niet van te voren beoordeelt, maar hen de kans geeft om te praten, hoor je de meest meeslepende verhalen.

Een vrouw van in de vijftig met gerimpelde tatoeages en uitgelopen mascara drinkt haar derde halve liter bier. Het is in de vroege middag wanneer ze vanaf het trapje op de Neude vraagt of ze iets mag vragen. Of ze een knuffel mag. Vervolgens barst ze in tranen uit omdat de liefde van haar leven met wie ze acht jaar samenwoonde, illegaal in Nederland verbleef en van de ene op de andere dag is teruggestuurd naar Hongarije. Ze weet niet waar hij nu is, of wat ze nu met haar leven moet doen, en zit daarom hier. Het enige dat ze nodig had was een luisterend oor.

Een kale man op een fiets, gekleed in een gek pakje met buttons en versiersels, fietst langs de terrasjes rond de Dom. Hij vraagt aan iedereen of hij een telefoon mag lenen, maar niemand die het vertrouwt. Als er een wordt gegeven en hij aanschuift bij de terrastafel, blijkt dat hij het nummer van de Gemeente Utrecht even wilde controleren, om een verrassing te regelen voor de oude eigenaresse van een boekenwinkeltje aan de gracht. Er ontstaat een gezellig gesprek en na een tijdje

excuseert hij zich om binnen te vragen of hij hier zijn waterflesje bij mag vullen. Meteen veranderen de fronsen op het terras in actie: zowel een ober als klanten komen meerdere keren vragen of hij niemand lastig valt en weggestuurd moet worden. Als de man terugkomt gaat het gesprek nog even door, tot hij gedag zegt en fluitend vertrekt.

Ik denk dat er genoeg mensen zijn die het net als ik leuk zouden vinden om meer van dit soort verhalen te horen, van mensen wiens gezicht we maar al te goed kennen, maar die we toch nooit echt spreken. Want helaas, we hebben vaak ook echt geen geld, laat staan de tijd, om dit elke keer zelf te doen. Reuze zonde: ieder mens heeft een verhaal, je hoeft alleen maar te luisteren. De bekende gezichten die we op straat allemaal tegenkomen, verdienen het om hun verhaal een keertje te kunnen delen. De mensen die we nooit echt spreken, maar wel graag een keer willen horen.

Koken uit het kastje

Door Robbin Doppenberg

Stel je voor dat het er toch ooit van komt: een van die fatalistische doemdenkers krijgt gelijk en een natuurramp/komeet/derde wereldoorlog vernietigt een groot deel van onze aardbol –flat earth conspiracy anybody?

Dit betekent dat jouw hoop gevestigd is op je voorraadkast. Deze voorraadkast – lees: dat ranzige kastje in jullie gedeelde keuken, waar de vorige bewoner zijn ‘overheerlijke’ schimmelkaas te lang in liet liggen waardoor de lucht van rotting en verdorvenheid nooit meer zal verdwijnen– is ook jouw redding als DUO nog niet je zuurverdiende knaken heeft gestort. Een goed gevulde voorraadkast is namelijk een enorme uitkomst. Met of zonder vergane aardbol.

Hoe zorg je dat je klaar bent voor zo’n catastrofe? Ik heb geen flauw idee, maar ik weet wel hoe je van de meest rare spullen in je voorraadkast prima te eten voedsel maakt. Dus hier een paar recepten voor als je moet leven van je voorraadkast. Al deze recepten zijn zo simpel mogelijk gehouden zodat je als het goed is niet naar de supermarkt hoeft.

Trouwens ook als de wereld niet vergaat, kan je deze recepten koken, ze zijn lekker, makkelijk en snel.

Recept 1: Pasta arrabiata

Een klassieker, maar wel een pittig! Hou je niet van pittig, of heb je toevallig spek in huis, vervang dan de sambal door spek en je hebt een all’amatriciana.

Ingrediënten (voor 2 personen):

1 ui, sambal, 1 blik tomatenblokjes, 250 gram pasta en twee tenen knoflook

Recept:

Snipper de ui en snijdt de knoflook in dunne plakjes, zet een pan op middelhoog vuur en gooi de ui en een flinke(!) scheut olijfolie in de pan. Zet dit even aan (dit betekent dus niet bruinbakken!) en doe dan de knoflook erbij en een scheut(je) sambal naar smaak, laat dit nog even garen en doe de tomatenblokjes erbij met wat water(of balsamicoazijn). Laat dit 15 tot 25 minuten in de pan sudderen. Breng de saus op smaak met zout en peper en misschien een theelepeltje suiker. Kook nu je pasta (het liefst ietsjes te kort), gooi de pasta in je pan laat die even samen koken tot de pasta gaar is en serveer!

Als je toevallig parmezaan of pecorino hebt dan mag die in ruime hoeveelheden erover heen geraspt worden.

Recept 2: het makkelijkste recept voor tomatensoep ter wereld

Je zal misschien raar opkijken van de ingrediënten in deze soep, maar deze tomatensoep is echt super lekker en super gemakkelijk. De kwaliteit van de tomaten in blik die je gebruikt bepalen veel van de smaak maar ik maak hem altijd met die ‘el cheapo’ blikken van 80 cent en hij smaakt altijd prima! Je kan absoluut gezondere tomatensoepen maken, dat geef ik meteen toe, maar die zijn lang niet zo makkelijk. Als je hem graag wat kruidiger hebt kan je altijd oregano en/of basilicum toevoegen hoewel het niet per se nodig is. Voor de strikte carnivoor, die al deze vegetarische ‘onzin’ maar niks vindt, is het toegestaan soepballetjes toe te voegen. De boter kan je niet vervangen voor iets anders, deze geeft de soep zijn karakteristieke binding en textuur.

Ingrediënten (voor+- 4 personen):

1 grote ui, 120 gram ongezouten boter, 2 blikken gepelde tomaten

Recept:

Snij de ui grof en smelt de boter

in de pan. Doe alle ingrediënten, als de boter gesmolten is, in de pan met een ongeveer een halve liter water – dit ligt er een beetje aan hoe dik je de soep graag hebt, ik heb hem graag lekker dik. Breng zachtjes aan de kook en laat de soep ongeveer 45 tot 60 minuten koken zonder deksel. Wordt de soep te dik naar je smaak, gooi je er wat extra water bij. Mix nu de soep met een staafmixer of blender. Laat hem alsjeblieft een beetje grof, van die vieze papperige doodgedraaide soep is nog nooit iemand blij geworden. Serveer met kaa-suienbrood o.i.d.

Recept 3: gezonde viscurry met makreel en kikkererwten

Wat is er handiger en voedzamer dan blikvoer als de wereld halfvergaan is? Ik weet het niet. Tonijn, makreel, kikkererwten, linzen, je kan ze allemaal ingeblikt vinden in de supermarkt met houdbaarheidsdatums die je gerust met een aantal jaar kan overschrijden. Ja, dit spul is top! Dus nu een receptje met blikvoer. Hou je nou helemaal niet van vis, dan kan je die altijd vervangen voor kip. Deze moet je dan wel even van te voren gaar bakken.

Ingrediënten (voor 4 personen):

1 ui, 2 tenen knoflook, 400 gram rijst (gezondste keuze: zilvertvies), 400 gr. kikkererwten, 1 paprika, 2

blikjes makreel (liefst in tomatensaus, maar olie is ook goed), 1 blik tomatenblokjes, 1 potje Indische currypasta (bijv. van madras van Patak's)

Recept:

Snipper de ui en snij de knoflook in plakjes, zet deze een beetje aan in een diepe pan en voeg daarna de Indische currypasta toe. Bak deze samen nog twee minuutjes aan en doe dan de tomatenblokjes, de grofgesneden paprika, de makreel, de kikkererwten en een scheut water erbij. Spoel wel eerst even het vocht van de kikkererwten voor je ze in het gerecht gooit. Terwijl dit staat te koken kan je de rijst gaan koken volgens de aanwijzingen op het pak. Als de rijst klaar is dan heeft de curry waarschijnlijk lang genoeg gekookt om een heerlijk geheel te zijn geworden en kan je hem opdienen.

Als hij te dik word kan je altijd onderweg water toevoegen.

Cartoon

Door Jasmin Palamar

